

Revelesen (Gêj naŋ Yisu hoc asê têj Jon) **Yom whê bapia dindec sa-ŋga**

Lau tigauc sêşôm bu Jon, naŋ to bapia dindec (1:1-2, 4), naŋ iŋ ngac tigeŋ naŋ to Jon ndê ɻawaê ɻayham ma Jon ndê bapia tö. Têj ndoc iŋ to bapia dindec, naŋ lau sêkêŋ whiŋ-ŋga sêtap kisa atu ti ɻawapac daêsam sa. Nacyo sêkêŋ Jon dau ndöc nduc Patmos tu iŋ ndê gweleŋ ɻawaê ɻayham-ŋga. Jon to bapia dindec, tu bu puc lau sêkêŋ whiŋ-ŋga dôŋ bu sêlhac ɻaŋga ma sêhu si sêkêŋ whiŋ siŋ dom.

Gêj daêsam naŋ Jon to sip bapia dindec, naŋ iŋ sôm bu ɻalau Dabuŋ kôm iŋ ndê gatu kaiŋ daŋ sa, ma Anötö hoc asê têj iŋ gitôm gêj ɻagatu. Mac oc alic bu Jon to namba 7 ma namba 12 tidim daêsam yêc bapia dindec ɻalôm. Lau Israel-ŋga sêlic namba 12 bu gêj atu, ma hêganôŋ lau Israel-ŋga si toŋ 12. Ma namba 7 hêganôŋ gêj naŋ ɻayham sambuc, ma ɻac sêşôm bu Anötö ndê namba.

Yom daêsam hêganôŋ gêj naŋ oc meŋ sa têj têm ɻambu-ŋga. Sadan̄ oc kôm gweleŋ ɻaŋga bu êntôm lau nom-ŋga, magoc tinjambu Anötö oc êŋgwinij iŋ ti lau hoŋ naŋ sêŋkuc iŋ, ma seŋ ɻac su. Ma lau sêkêŋ whiŋ-ŋga naŋ sêlhac ɻaŋga ma sêhu si sêkêŋ whiŋ siŋ dom, naŋ oc sêtap mwasinj atu sa, ma Anötö oc kôc ɻac sa sêndöc malac Jerusalem wakuc.

Yom ɻamata-ŋga

¹ Yom dindec naŋ Yisu Kilisi, naŋ hoc asê têŋ Jon. Yom dau hêganôŋ gêŋ hoŋ naŋ kêpiŋ bu hôc asê. Anötö kêŋ yom dau têŋ Yisu Kilisi bu tôc asê têŋ lau naŋ sem akiŋ in. Ma Yisu kêkiŋ in ndê aŋela dan bu hoc yom dau asê têŋ in ndê ŋgac akiŋ Jon.
² Ma Jon to yom dindec pi gêŋ hoŋ naŋ in gêlic, ma puc yom dau dôŋ bu yom ŋandô naŋ meŋ akêŋ Anötö lu Yisu Kilisi dau.

³ Yom naŋ yêc bapia dindec, naŋ bu tôc gêŋ naŋ oc hôc asê têŋ têm ŋambu-ŋga, naŋ asê, gitôm yom naŋ propet akwa-kwa sêhoc asê muŋ su. Ma ndoc meŋ kêpiŋ bu gêŋ hoŋ dau ŋandô sa. Bocdinan̄ lau naŋ sêsam yom dindec asê, ma lau naŋ sêŋgô ma sêkôc sa tidôŋ sip ŋac si ŋalôm, naŋ hoŋ oc sêtap Anötö ndê mwasiŋ sa.

Jon kêkiŋ yom têŋ gôlôwac dabuŋ toŋ 7

⁴ Aö Jon, gato yom dindec têŋ Kilisi ndê gôlôwac dabuŋ toŋ ⁷ naŋ sêmbo gameŋ Esia-ŋga. Mwasin̄ ti atac malô têŋ mac akêŋ Damaŋ Anötö naŋ mbo têŋ ŋamata-ŋga, kwahic dec mbo, ma oc meŋ tiŋambu-ŋga, ma akêŋ ŋalau ⁷ naŋ sêlhac in ndê pôŋ kiŋ-ŋga ŋa-ndö-ŋga, ⁵ ma akêŋ Yisu Kilisi. Yisu in ŋgac ŋamata-ŋga bu tisa akêŋ lau batê-ŋga, ma in gêm gôlin̄ kiŋ nom-ŋga hoŋ. In̄ kalhac ŋaŋga bu hoc yom ŋandô asê pi Anötö. Ma in̄ tac whin̄ yac, dec kêc ndê dac siŋ bu êŋgapwêc yac su yêc yac neŋ sac. ⁶ Ma in̄ kôc yac sa datôm lau toŋ tigeŋ naŋ dambo in̄ ndê t̄gôlin̄ ŋapu, ma datôm lau dabuŋ-siga bu danem akiŋ in̄ ndê Damba Anötö. In̄ ŋaclai ti ŋawasi ŋadau, dec dahoc in̄ ndê waê asê tôm bêc hoŋ. Yomandô! ⁷ Alic su naŋ. In̄ oc sip whin̄ dao meŋ, ma lau hoŋ oc sêlic in̄. Aêc, ma lau naŋ sic in̄

ndu, naŋ oc sêlic iŋ sêwhiŋ. Lau nom-ŋga hoŋ oc sêtaŋ atu tu iŋ-ŋga. Yomandô andô!

⁸ Pômdau Anötö sôm, “Aö Naclai Nadau. Têŋ ñamata-ŋga aö gambo, kwahic dec aö gambo, ma aö oc wambu wamenj tiyham. Aêc, aö gac hu gêŋ hoŋ, ma wandic dabij gêŋ hoŋ.”

Yisu hoc dau asê têŋ Jon

⁹ Aö Jon, mac nem asidôwa gato yom dindec. Yac dati Yisu ndê lau, ma dambo iŋ ndê gôliŋ ñapu. Tu dinaŋ-ŋga lau sêkêŋ kisa yac, magoc tamasaŋ dauŋ bu dalhac ñaŋga. Muŋ-ŋga lau sêmasuc aö ma sêkêŋ aö gandöc nduc naŋ sêsam bu Patmos. Nahu bu aö galhac ñaŋga ma gapuc Anötö ndê yom dôŋ, ma gahoc yom ñandô asê pi Yisu. ¹⁰ Aö gandöc Patmos, ma têŋ lau sêkêŋ whiŋ-ŋga si bêc sênen akiŋ Pômdau-ŋga danj, Ñalau Dabuŋ kôm aö gatuŋ kainj danj sa. Ma aö gaŋgô awha atu danj gitôm dahuc tanj yêc aö ñambu-ŋga. ¹¹ Ma awha dau sôm, “Gêŋ naŋ am oc lic, naŋ to sip bapia, ma êmkiŋ têŋ gôlôwac dabuŋ toŋ 7 naŋ sêndöc malac 7, naŋ Epesas, Smena, Pegamam, Tayatira, Sadis, Piladelpia ma Laodisia.”

¹² Aö gaŋgô yom dau, goc gakac dauŋ kwi bu walic bu asa sôm yom dau. Ma aö galic yakainj 7 naŋ sêmasaŋ ña gol. ¹³ Ma yêc yakainj 7 dau ñalhu aö galic ñgac danj gitôm Ñamalac ndê Atu. Inj sôc ñakwê balinj naŋ sip têŋ iŋ gahi, ma kic po naŋ ñawasi gitôm gol kêgihi iŋ ñabapo. ¹⁴ Inj kêclauŋ sêp sambuc, ma iŋ tandô ñawê gitôm ya. ¹⁵ Inj gahiapa ñawasi gitôm ain yanjanj ñaê brons naŋ sépec sa ya ma ñamsic. Ma iŋ awha ñakêcsia gitôm bu naŋ hêc atu. ¹⁶ Inj aŋgô andô ñawasi atu gitôm ac ñawê. Yêc

inj amba andô-ŋga inj kôc tata 7, ma bien balinj ti ɻamata yêc daŋga-daŋga sa akêŋ inj whasunj.

¹⁷ Têŋ ndoc aö galic inj aö gahu daunj gasip nom gayêc inj gahi-ŋga gitôm ɻgac batê daŋ. Magoc inj kêŋ amba andô-ŋga sac aö, ma sôm, “Töc daôm dom. Aö gati ɻamata gêŋ hoŋ, ma aö gati ɻambu gêŋ hoŋ. ¹⁸ Aö Anötö naŋ gambo tanli. Muŋ-ŋga aö gambac ndu, tigen lic! Kwahic dec aö gambo tanli, ma wambo tanli ɻapanj. Ma aö gakôc ki gatam-ŋga bu wangapwêc lau su yêc lambwam ma yêc lau batê si gameŋ.

¹⁹ “Bocdinanj to yom pi gêŋ naŋ am gêlic su, pi gêŋ naŋ kwahic dec ɻandô sa, ma pi gêŋ naŋ oc ɻandô sa tîŋambu. ²⁰ Tata 7 naŋ yêc amanj andô-ŋga, ma yakainj gol 7 naŋ aö wawhê ɻahu sa têŋ am. Tata 7 dinaŋ sêti dôhôŋ aŋela 7 naŋ sêyob gôlôwac dabuŋ tonj 7, ma yakainj 7 sêti dôhôŋ gôlôwac dabuŋ tonj 7 dinaŋ-ŋga.”

2

Jon to yom têŋ gôlôwac dabuŋ yêc malac Epesas

¹ Ma inj sôm têŋ aö, “To yom têŋ aŋela naŋ yob gôlôwac dabuŋ Epesas-ŋga bocdec bu:

Yom dindec menj akêŋ inj naŋ kôc tata 7 yêc amba andô-ŋga, ma kêsêlêŋ mbo yakainj gol 7 ɻalhu.

² Mac lau Epesas-ŋga. Aö kayalê mac nem mêtê hoŋ su, ma mac akôm gweleŋ atu ayêm daôm su, ma mac alhac ɻanŋa tu ahôc ɻawapac-ŋga. Ma aö kayalê bu mac atac tec lau sac ma amasuc ɻac su. Ma lau naŋ sêŋsau ma sêsam dau bu aposel, naŋ mac aŋsahê ɻac, ma aŋyalê ɻac bu lau tasanj. ³ Mac alhac ɻanŋa ma ahôc

ŋawapac ti kisa tu anej ŋaê-ŋga, magoc mac kwampac sa dom. Gêj hoj dinaj mac akôm ŋayham.

- ⁴ Tigej mac nem mêtê so danj yêc naŋ aö galic yham dom. Njamata-ŋga mac atac whij aö ŋandô. Tigej kwahic dec mba! ⁵ Bocdinaj gauc nem mac nem mêtê ŋjamata-ŋga dinaj, naŋ kwahic dec mac ahu siŋ su. Ma anem nem ŋalôm kwi ma akôm mêtê ŋayham gitôm ŋjamata-ŋga. Bu mba, dec aö watêŋ mac wameŋ, ma wakôc mac nem yakaiŋ su.
- ⁶ Magoc aö galic ŋayham bu mac atac tec Nikolai* ndê lau si lêŋ sac, gitôm aö dauŋ gatec.
- ⁷ Asa ndê danjasuŋ yêc, naŋ ŋô yom dindec naŋ Njalau Dabuŋ sôm têŋ Anötö ndê gôlôwac dabuŋ. Lau hoj naŋ sêlhac ŋaŋga ma sêku sac dulu, naŋ wakêŋ ŋac sêmbo Anötö ndê †Paradais ma sêneŋ ŋandô yêc A Taŋli-ŋga.

Jon to yom têŋ gôlôwac dabuŋ yêc malac Smena

⁸ “Ma to yom têŋ aŋela naŋ yob gôlôwac dabuŋ Smena-ŋga bocdec bu:

Yom dindec meŋ akêŋ in naŋ tijamata gêj hoj ma tijambu gêj hoj, in naŋ mbac ndu ma tisa ma mbo tali tiyham. ⁹ Aö kayalê bu mac lau Smena-ŋga ahôc ŋawapac atu, ma mac andöc nom atôm lau ŋalôm sawa. Tigej yêc Anötö aŋô-ŋga mac ati lau ti lêlôm. Aö kayalê yom hoj naŋ lau naŋ sêsap lau Israel-ŋga si sakinj akwa dôŋ, naŋ sêsôm pi mac. Nac lau dau sêtoc

---

* **2:6:** Nikolai kêdôhôŋ lau bu sêlic mêtê sac gitôm gêj ŋambwa. In sôm bu Kilisi ndê lau gitôm bu sênen akinj anötöi gwam, ma sêkôm mêtê mockain-ŋga.

dau sa bu ɳac lau Israel-ɳga naŋ Anötö kēyalinj ɳac sa sēti iŋ ndê lau. Tigeŋ mba! ɳac Sadanj ndê lau solop. ¹⁰ Atöc daôm dom pi ɳawapac naŋ oc meŋ. Aŋgô! Sadanj tac whiŋ bu êŋsahê mac, ma iŋ ndê lau oc sêkêŋ mac nem lau ɳatô sêndöc gapocwalô. Tigeŋ mac oc ahôc ɳawapac tôm bêc 10 ma pacndê. Mac bu ahôc ɳawapac e tôm lau sêndic mac ndu, magoc alhac ɳaŋga ma ahu aö siŋ dom. Ma bocdinaj aö wakêŋ mac andöc tamli ɳapaŋ, naŋ ti mac nem ɳaoli.

¹¹ Asa ndê daŋgasuŋ yêc, naŋ ɳgô yom dindec naŋ Nalau Dabuŋ sôm têŋ Anötö ndê gôlôwac dabuŋ. Lau hoŋ naŋ sêlhac ɳaŋga ma sêku sac dulu, naŋ oc sêtap ɳandê sa têŋ bêc naŋ lau sêmbac ndu tidim tilu-ɳga,† naŋ dom.

Jon to yom têŋ gôlôwac dabuŋ yêc malac Pegamam

¹² “Ma to yom têŋ aŋela naŋ yob gôlôwac dabuŋ Pegamam-ɳga bocdec bu:

Yom dindec menj akêŋ iŋ naŋ hôc bieŋ balinj naŋ ɳamata yêc daŋga-danja. ¹³ Aö kayalê mac lau Pegamam-ɳga nem gameŋ, naŋ lau daêsam sêmbo Sadanj ndê gôlîŋ ɳapu. Tigeŋ mac asap aö dôŋ ɳapaŋ, ma ahu nem akêŋ whiŋ aö-ɳga siŋ su dom. Yêc Sadanj ndê malac dinaj, lau sic aneŋ ɳgac akiŋ Antipas ndu. Nahu bu iŋ hoc yom ɳandô asê pi aö, ma sêc aö ahuc dom. Ma mac bocdinaj, têŋ ndoc dinaj aö galic bu mac ahu aö siŋ dom.

---

† **2:11:** Bêc naŋ lau sêmbac ndu tidim tilu-ɳga - bêc naŋ Anötö oc êmatôc lau hoŋ, ma lau sac oc sêsip ya atu naŋ sa ɳapaŋ sêndi bu sêhôc ɳandê ɳapaŋ. Alic yom ɳatô yêc Rev 20:14; ma 21:8.

- 14** Tigenj mac akôm gêj ɻatô naŋ aö galic bu solop dom. Mac nem lau ɻatô sêŋkuc Balam ndê yom. Têŋ têm ɻamata-ŋga Balam kêdôhôŋ lau Israel si ɻgac bata Balak bu êntôm lau Israel-ŋga bu sêkôm mêtê sac. ɻac seŋ gêj daneŋ-ŋga naŋ lau sêkêŋ ti da têŋ anötö gwam. Ma sêkôm mêtê sac mockain-ŋga whinj. Ma kwahic dec mac nem lau ɻatô sêŋkuc mêtê kaiŋ dinaŋ. **15** Ma gêj daŋ tiyham. Mac nem lau ɻatô sêŋkuc yom naŋ Nikolai kêdôhôŋ têŋ lau. **16** Bocdinaŋ anem daôm kwi. Bu mba, dec ɻasawa sauŋ aö watêŋ mac waloc, ma wandic lau naŋ sêsa lêŋ kaiŋ dinaŋ ɻa bieŋ baliŋ naŋ sa yêc aö whaŋsuŋ.
- 17** Asa ndê daŋgasuŋ yêc, naŋ ɻgô yom dindec naŋ Njalau Dabuŋ sôm têŋ Anötö ndê gôlôwac dabuŋ. Lau hoŋ naŋ sêlhac ɻanŋga ma sêku sac dulu, naŋ wakêŋ ɻac sêneŋ gêj daneŋ-ŋga naŋ kwahic dec yêc siŋ dau yêc undambê, gitôm gakêŋ tmana têŋ lau Israel-ŋga seŋ yêc gameŋ sawa. Ma aö wakêŋ hoc sêsep tigenj-tigenj têŋ ɻac tôm ndi. Yêc hoc tigenj-tigenj aö wato ɻaæ wakuc pi, naŋ lau daŋ sêŋyalê dom. Asa naŋ kôc hoc dau ɻadaŋ, naŋ oc êŋyalê.

Jon to yom têŋ gôlôwac dabuŋ yêc malac Tayatira

18 “Ma to yom têŋ aŋela naŋ yob gôlôwac dabuŋ Tayatira-ŋga bocdec bu:

Yom dindec menj akêŋ Anötö ndê Atu, in naŋ ndê tandô ɻawê gitôm ya ɻawahô, ma gahi gitôm brons naŋ ɻawasi atu. **19** Aö kayalê mac lau Tayatira-ŋga nem mêtê hoŋ su, bu mac akêŋ whinj aö ɻanŋga, ma asap mêtê atac whinj-ŋga

dôŋ. Aö kayalê bu mac alhac ɳanja ma am akiŋ aneŋ lau. Ma kwahic dec mac akôm gêŋ dinaŋ hôc gêlêc ɳamata-ŋga su.

- 20** Tigeŋ mac nem mêtê daŋ aö galic yham dom. Awhê sac daŋ mbo mac nem gôlôwac dabuŋ ɳalôm, naŋ gitôm kwin sac Jesebel. Iŋ sam dau bu aneŋ propet awhê daŋ, magoc iŋ kêdôhôŋ aneŋ lau bu sêkôm mêtê mockaiŋ-ŋga, ma bu sêneŋ gêŋ daneŋ-ŋga naŋ lau sêkêŋ ti da têŋ anötöi gwam. Iŋ kôm mêtê sac bocdinaj, magoc mac asoc iŋ su yêc mac nem gôlôwac dabuŋ dom. **21** Aö gakêŋ ɳasawa têŋ iŋ bu nem dau kwi, tigeŋ iŋ sap iŋ ndê mêtê sac dôŋ ɳapanj. **22** Alic su naŋ! Kwahic dec aö wakêŋ ɳandê atu têŋ iŋ, ma têŋ lau naŋ sêkôm mêtê mockaiŋ-ŋga sêwhinj iŋ, naŋ bocdinaj. ɻac bu sênenem dau kwi dom, dec ɳac oc sêhôc ɳawapac atu. **23** Ma aö oc wandic iŋ ndê balêkoc ndu sêwhinj. Tu dinaŋ-ŋga dec Kilisi ndê lau hoŋ oc sênyalê bu aö kayalê ɳamalac si gauc ti ɳalôm hoŋ. Ma aö wakêŋ ɳagêyô têŋ mac hoŋ tôm ndi, êŋkuc mêtê naŋ mac lau tigeŋ-tigeŋ akôm.
- 24** Mac lau Tayatira-ŋga ɳatô asôc awhê sac dinaŋ ndê yom ɳapu dom. Ma yom naŋ sêsam bu Sadanj ndê yom naŋ yêc siŋ dau, naŋ mac akip sa dom. Bocdinaj aö oc wakêŋ ɳawapac wakuc têŋ mac ahôc dom. **25** Gêŋ tigeŋ aö atac whinj, naŋ asap mêtê ɳayham naŋ mac akôm ambo, naŋ dôŋ e wambu wamenj.
- 26** Asa naŋ bu lhac ɳanja ma ku sac dulu, ma sôc aneŋ yom ɳapu e bêc ɳambu-ŋga, naŋ wakêŋ ɳaclai têŋ iŋ bu nem gôlinj lau sambuc, **27** gitôm

Damaŋ kēj ɳaclai tēj aö dauŋ. Tōm yom naŋ sêto yêc naŋ sôm bocdec bu:
 Iŋ kôc tōc kiŋ-ŋga bu nem gôlinj lau sambuc ti ɳaclai atu, ma iŋ oc ku ɳac dulu gitôm ɳgac daŋ tuc lōŋ andô daŋ popoc. [BW 2:9]

28 Ma asa naŋ bu lhac ɳaŋga, naŋ aö dauŋ oc wambo wawhiŋ iŋ ti ɳawasi atu gitôm tata bêbêc-ŋga. 29 Asa ndê daŋgasuŋ yêc, naŋ ɳgô yom dindec naŋ Njalau Dabuŋ sôm tēj Anötö ndê gôlôwac dabuŋ.

3

Jon to yom tēj gôlôwac dabuŋ yêc malac Sadis

1 “Ma to yom tēj aŋela naŋ yob gôlôwac dabuŋ Sadis-ŋga bocdec bu:

Yom dindec meŋ akêj iŋ naŋ mbo whiŋ Anötö ndê ɳjalau 7 ma kôc tata 7. Aö kayalê mac lau Sadis-ŋga nem mêtê hoŋ. Lau ɳatô gauc gêm bu mac alhalac ɳaŋga ma akôm Anötö ndê gwelenj. Tigen mba! Mac atôm lau batê! 2 Yêc anenj Anötö aŋgô-ŋga aö galic bu mac ac dabij mac nem gwelenj ɳapep dom. Bocdinaŋ tampo sa ma atisa! Mac nem akêj whiŋ kêpiŋ bu oc pacndê. Bocdinaŋ apuc nem akêj whiŋ dôŋ maŋ. 3 Gauc nem yom hoŋ naŋ mac aŋgô ti akôc sa su. Ma anem nem ɳalôm kwi ma daŋjam wambu yom dau. Mac bu anem ali dom, dec wambu wamenj gitôm ɳgac kaŋ, ma mac oc aŋyalê ndoc wamenj-ŋga dom.

4 Magoc aö kayalê lau Sadis-ŋga ɳatô naŋ sêkôm mêtê sac dom, dec galic ɳac tôm lau ti ɳakwê ɳawasi. Aö oc wakêj ɳakwê sêsêp têj lau dinanj

sêšôc, bu aö galic ñac ñayham, ma ñac oc sêmbo sêwhinj aö ñapaŋ. ⁵ Ma lau ñatô naŋ sêlhac ñaŋga ma sêku sac dulu, naŋ wakêŋ ñakwê sêsêp têŋ ñac bocdinaŋ. Ma yêc Damaŋ ti iŋ ndê aŋela angô-ŋga, aö wasam ñac si ñaê asê, ma watôc asê bu sêti aneŋ lau solop. Ma ñac si ñaê oc yêc Buku Taŋli-ŋga* ñapaŋ.

⁶ Asa ndê dangasuŋ yêc, naŋ ñgô yom dindec naŋ Njalau Dabuŋ sôm têŋ Anötö ndê gôlôwac dabuŋ.

Jon to yom têŋ gôlôwac dabuŋ yêc malac Piladelpia

⁷ “Ma to yom têŋ aŋela naŋ yob gôlôwac dabuŋ Piladelpia-ŋga bocdec bu:

Yom dindec meŋ akêŋ ñgac dabuŋ naŋ sôm yom ñandô eŋ. Iŋ kôc Kiŋ Dawid ndê ki gatam-ŋga, ma gatam bocke naŋ iŋ gêlêc su, naŋ lau daŋ sêtôm bu sêndic ahuc dom. Ma gatam naŋ iŋ gic ahuc, naŋ lau daŋ sêtôm bu sêkac sa dom.

⁸ Mac lau Piladelpia-ŋga. Aö kayalê mac nem mêtê hoŋ su. Mac lau ti licwalô atu dom, tigeŋ aö kayalê bu mac daŋjam wambu aneŋ yom, ma asêc aneŋ ñaê ahuc dom. Bocdinan̄ alic su naŋ! Kwahic dec aö walêc gatam daŋ su bu wanem mac sa-ŋga, ma lau daŋ oc sêtôm

* **3:5:** Buku Taŋli-ŋga - lau hoŋ naŋ sêkêŋ whiŋ Yisu ma sêtap Anötö ndê mwasiŋ dandöc taŋli ñapaŋ-ŋga sa, naŋ si ñaê yêc Buku Taŋli-ŋga dau. Buku ñatô sêyêc undambê, naŋ sêto yom yêc ñalôm pi gêŋ ñayham ma sac hoŋ naŋ yac tigeŋ-tigeŋ dakôm (Rev 20:12-13). Sêto yom pi Buku Taŋli-ŋga dau yêc Pil 4:3; Rev 13:18; 17:8; 20:12, 15; ma 21:27.

dom bu sêndic ahuc. ⁹ Lau naŋ sêsap lau Israel-ŋga si sakinj akwa dôŋ, naŋ sêtoc dau sa bu ŋac lau Israel-ŋga naŋ Anötö kêyalinj ŋac sa. Magoc mba. Ŋac lau tasaŋ, ma Sadanj ndê lau ŋac. Aö waŋgwiŋj ŋac e sêtêŋ mac sêmeŋ ma sêhu dau sêyêc mac gahim-ŋga. Ma têŋ ndoc dinaŋ ŋac hoŋ oc sêŋyalê tidôŋ bu mac lau naŋ aö atac whiŋj mac ndu andô.

- ¹⁰ Mac apuc daôm dôŋ ma alhac ŋaŋga têŋ ndoc ŋawapac ti kisa tap mac sa, tôm aö gac atu mac muŋ su. Bocdinaŋ aö wayob mac têŋ ndoc ŋawapac-ŋga naŋ oc hôc asê bu êŋsahê lau nom-ŋga hoŋ. ¹¹ Ndoc meŋ kêpiŋ bu aö wambu wameŋ. Bocdinaŋ akôc yom ŋandô dôŋ ma ayob ŋapep, bu lau daŋ sênenem kaŋ nem ŋaoli ŋayham dom. ¹² Lau naŋ sêlhac ŋaŋga ma sêku sac dulu, naŋ aö wakêŋ ŋac sêndöc aneŋ Anötö aŋgô-ŋga ŋapanj tôm alhö ŋaŋga naŋ sêlhac inj ndê lôm dabuŋ. Lau dinaŋ oc sêmbo sêwhiŋ Anötö yêc malac Jerusalem wakuc, naŋ inj oc kêŋ sip akêŋ undambê meŋ, dec aö oc wato aneŋ Anötö ndê ŋaê ma inj ndê malac wakuc dau ŋaê pi ŋac. Ma aö wato aö dauŋ neŋ ŋaê wakuc pi ŋac whiŋj.
- ¹³ Asa ndê dangasunj yêc, naŋ ŋgô yom dindec naŋ Njalau Dabuŋ sôm têŋ Anötö ndê gôlôwac dabuŋ.

Jon to yom têŋ gôlôwac dabuŋ yêc malac Laodisia

¹⁴ “Ma to yom têŋ aŋela naŋ yob gôlôwac dabuŋ Laodisia-ŋga bocdec bu:

Yom dindec menj akêŋ Yom Nandô Ŋadau. Inj sôm yom ŋandô eŋ, ma bocdinaŋ yac dakêŋ whiŋj

iŋ ndê yom ma atac lu-lu dom. Ma iŋ gêm gôlinj gêŋ hoŋ naŋ Anötö kêŋ. ¹⁵ Aö kayalê mac lau Laodisia-ŋga nem mêtê hoŋ. Mac asôm bu akêŋ whinj aö, tigeŋ mac akêŋ whinj aö ti nem ŋjalôm sambuc dom. Mac lau tasanj! Mac bu ahu aö siŋ gacgeŋ, me akêŋ whinj aö ti nem ŋjalôm sambuc, dec oc ŋayham. ¹⁶ Tigeŋ mba! Mac aŋsau bu aŋkuc aö. Bocdinaŋ oc wasenj mac su tôm ŋgac naŋ kêsahê gêŋ sac yêc iŋ whasunj dec kêlôwê sa. ¹⁷ Mac asôm bu mac ati lau ti lêlôm ma lau tiwaê naŋ apônda gêŋ daŋ dom. Tigenj mac aŋyalê dom bu yêc Anötö angô-ŋga mac atôm lau ŋjalôm sawa, ma lau tandô pec, ma lau ŋakwê mbasi. ¹⁸ Bocdinaŋ aŋgô aneŋ yom dindec. Mac bu ati lau ti lêlôm, dec atêŋ aö ameŋ, ma aö wakêŋ gol ŋandô ŋayham têŋ mac anemlhi. Ma anemlhi ŋakwê sêseŋ asôc-ŋga bu ambo ŋamlic ŋambwa dom ma mayam pac. Ma anemlhi malasin bu aŋgwasinj tanôm e tanôm ŋawa sa.

- ¹⁹ Lau naŋ aö atac whinj, naŋ bu sêkôm gêŋ giso, dec aö wasôm ŋac ma wamatôc ŋac tu bu sêhu mêtê sac dau siŋ. Boc-dinaŋ aŋgô aneŋ yom. Anem daôm kwi ma akôm ŋanja bu aŋkuc aö. ²⁰ Alic! Aö gatôm mac nem silip daŋ naŋ meŋ kalhac am nem andu ŋagatam ma kêmati gatam mbo. Ma bocdinaŋ asa naŋ ŋô aö awhanj ma gêlêc gatam dau su têŋ aö, naŋ aö oc wasôc watêŋ iŋ wandi, ma alu aneŋ gêŋ awhinj dauŋ.

- ²¹ Aö gaku ŋaclai sac-ŋga hoŋ dulu, dec Damanj kôc aö sa gandöc gawhinj iŋ yêc iŋ ndê pôŋ kiŋ-

ŋga. Ma ŋalēŋ tigeŋ lau hoŋ naŋ sêlhac ŋaŋga ma sêku sac dulu, naŋ wakōc ŋac sa bu sênen gôliŋ sêwhiŋ aö yêc aneŋ pôŋ kiŋ-ŋga.

²² Asa ndê danjasuŋ yêc, naŋ ŋgô yom dindec naŋ Njalau Dabuŋ sôm têŋ Anötö ndê gôlôwac dabuŋ.”

4

Jon gêlic gêŋ atu undambê-ŋga

¹ Dinaŋ su, goc aö galic gatam daŋ naŋ kac sa su yêc undambê. Ma awha naŋ aö gaŋgô muŋ su gitôm dahuc taŋ, naŋ sôm têŋ aö bu, “Pwi mweŋ, ma gêŋ naŋ oc hôc asê tiŋambu-ŋga, naŋ watôc têŋ am.” ² Têŋ dinaŋ Njalau Dabuŋ kôm aö gatuŋ kaiŋ daŋ sa, ma aö galic pôŋ kiŋ-ŋga daŋ kalhac undambê, ma pôŋ ŋadau ndöc ŋahô. ³ Ma iŋ naŋ ndöc, naŋ ndê ŋawasi atu, gitôm ʈhoc ŋayham lu naŋ sêsam bu jaspa ma kanelian. Ma gasuŋ bu êp naŋ ŋadalô ŋayham ma ŋawasi gitôm hoc ŋayham emerel, naŋ kêgihi pôŋ atu dau ahuc. ⁴ Ma aö galic pôŋ 24 sêlhac sêŋgihi pôŋ atu, ma lau bata 24 sêndöc ŋahô. Nac sêšôc ŋakwê sêšêp, ma sanem gol yêc ŋac si ŋagôlôŋ tôm gi.

⁵ Ma aö galic sickac, ma gaŋgô wapap gic ti ŋakêcsia atu sa akêŋ pôŋ atu. Ma lam ti ŋawê atu 7 sêlhac pôŋ ŋa-ndö-ŋga. Lam 7 dinaŋ Anötö ndê njalau 7. ⁶ Ma yêc pôŋ dau ŋa-ndö-ŋga aö galic gêŋ ŋawasi atu poc gitôm bugictoŋ, ma ŋawa gitôm glas.

Ma aö galic aŋela atu hale sêlhac sêŋgihi pôŋ atu. Nac sem gêŋ tali ŋatô aŋgô, ma tandô daêsam sêyêc ŋac ŋabapo ti ŋadômbwê. ⁷ Aŋela hale dinan aŋgô andô bocdec. Aŋela ŋamata-ŋga ndê aŋgô

gitôm layon, tilu-ŋga gitôm makao, titö-ŋga gitôm ɻamalac, ma aŋela tihale-ŋga ndê aŋgô gitôm macmponj naŋ hu mbo lôlôc. ⁸ ɻac tigeŋ-tigeŋ si ɻamakê 6, ma tandô daêsam sem ɻac ahuc, yêc ɻamakê ɻapu-ŋga whinj. Ma ɻac sêmpinj Anötö ma sêšom, “O Pômdau Anötö, ɻan̄ga ɻadau, am dabunj, dabunj, ma dabunj enj. Am mbo têŋ ɻamata-ŋga, kwahic dec am mbo, ma tiŋambu am oc mbu mweŋ.” ɻalêŋ dinaŋ ɻac sêmpinj inj acsalô ma ôbwêc hoŋ, sêŋwhaŋ dau dom.

⁹ Têm bocke naŋ aŋela hale dinaŋ sêšom yom dinaŋ sêmpinj inj naŋ ndöc pôŋ atu ma mbo tali ɻapanj, ma sem daŋge inj ti sêtoc inj ndê waê sa, goc ¹⁰ lau bata 24 sêhu dau sêsip nom ma sêpôŋ haduc têŋ inj. Ma sêkêŋ ɻac si sanem sêyêc pôŋ atu ndö-ŋga, ma sêšom yom bocdec bu, ¹¹ “O Pômdau yac mba Anötö. Am gêŋ hoŋ ɻadau. Am kêmasaŋ gêŋ hoŋ ma kêŋ gêŋ hoŋ sêmbo tali, tôm am daôm tac whinj. Tu dinaŋ-ŋga dec am ɻayham kêlêc, ma gic waê bu yac ampiŋ am ti apo nem waêm sa, ma atoc am sa tu am nem ɻawasi ti ɻaclai atu-ŋga.”

5

†Anötö ndê Domba ma bapia tilhuŋ

¹ Aô tanhê in naŋ ndöc pôŋ atu, ma galic bapia tilhuŋ daŋ yêc inj amba andô-ŋga, ma yom yêc bapia dau daŋga lu-lu. Bapia dau sêŋlhunj sa, ma sêkêŋ gêŋ ɻabalêp 7 pi ɻadali bu kôc dôŋ.* ² Ma

---

* **5:1:** Têŋ têm Jon to bapia dindec, naŋ lau naŋ bu sêkêŋ bapia daŋ têŋ lau ɻatô, naŋ sêkêŋ gêŋ ɻabalêp gitôm lêlêp me nomdac pi bapia dau bu sêsap dôŋ. Ma bocdinaŋ lau bambaliŋ gitôm dom bu sêkac bapia dau sa ma sêšam e hôc asê ɻamalac naŋ bapia dau gic inj ɻawaê.

aö galic aŋela ɳaŋga daŋ, naŋ mbwēc awha atu bocdec bu, “Asa iŋ ɳamalac gitēŋ, gitōm bu kōc gēŋ ɳabalēp su ma kac bapia dau sa?”³⁻⁴ Iŋ mbwēc yom dinaŋ asê, tigeŋ yēc undambē, ma yēc nom ma nom ɳapu-ɳga, sētap ɳamalac gitēŋ daŋ sa dom, naŋ gitōm bu kac bapia dau sa ma sam. Tēŋ ndoc aö galic bu sētap ɳamalac gitēŋ daŋ sa dom, naŋ aö gataŋ atu andô.⁵ Magoc lau bata 24 si daŋ sôm tēŋ aö, “Am taŋ dom! Lic su naŋ. ɳamalac gitēŋ daŋ mbo, naŋ ku ɳaclai sac-ɳga ti ɳaclai dambac ndu-ɳga dulu su, ma iŋ gitōm bu kōc gēŋ ɳabalēp 7 su, ma kac bapia dau sa. Iŋ naŋ sēsam bu ‘Layon naŋ sa akēŋ Juda ndê toŋ,’ ma ‘Dawid ndê Wakuc,’ naŋ gitōm.”

⁶ Tēŋ dinaŋ aö galic Domba daŋ naŋ ɳa-aŋgô gitōm sic iŋ ndu su, magoc mbo tali tiyham. Iŋ kalhac ɳalhu kēpiŋ pōŋ atu, ma aŋela hale ti lau bata 24 sēŋgihi iŋ ahuc. Iŋ ndê ɳapo 7, ma tandô 7, naŋ sem dôhôŋ Anötö ndê ɳalau 7 naŋ iŋ kēŋ ɳac sêsa sêtēŋ nom ɳabatiŋ hoŋ.⁷ Ma Domba dau gi kōc bapia dau su yēc iŋ naŋ ndōc pōŋ atu ndê amba andô-ɳga.⁸ Iŋ kōc sa su goc aŋela hale ti lau bata 24 sêpōŋ haduc tēŋ iŋ. Yēc ɳac hoŋ si amba sêkōc gēŋ wê-ɳga naŋ sêsam bu hap,[†] ma sùc naŋ sêmasaŋ ɳa gol, naŋ sêkêŋ gēŋ ɳamalu ɳayham sip e meŋhu. Gēŋ ɳamalu dinan, naŋ mbec hoŋ naŋ Anötö ndê lau dabun sêteŋ tēŋ iŋ.⁹ Ma ɳac sem wê wakuc daŋ bocdec, “Am gitēŋ andô, gitōm bu kōc bapia ma kac gēŋ ɳabalēp su. ɳahu bu lau sic am ndu, ma am nem dac gêmlihi lau su sêti Anötö ndê lau. Am

---

† **5:8:** Hap - gēŋ gitōm gita ti wac daêsam, naŋ lau sêndic tēŋ ndoc sênen wê-ɳga. Alic Rev 14:2; ma 15:2.

gêmlihi lau yêc nom ɻagameñ hoñ, ma yêc lau titonjtitonj ma awha têjtêñ hoñ nañ sêmbo nom. ¹⁰ Ma am kôm ɻac sêti lau toñ tigeñ, bu sênen akiñ yac neñ Anötö sêtôm lau ɬabuñsiga, ma ɻac oc sênen gôliñ sêmbo nom.”

¹¹ Têj dinañ aö galic ti gañgô aŋela daêsam ma daêsam ma daêsam, oc tôm dom bu dasê sa. ɻac sêngihi pôñ atu ma aŋela hale tilau bata ahuc. ¹² Ma ɻac sem wê ɻa awha atu bocdec bu, “O Domba ɻayham kéléc, am nañ lau sic am ndu. Yac ampiñ am, bu am gêñ hoñ ɻadau, ma am nem ɻaclai, ti gauç, ma licwalô, ma waêm ti ɻawê ma ɻawasi atu hôc gêlêc su.”

¹³ Têj dinañ aö gañgô gêñ tali hoñ nañ sêmbo undambê ti nom ma nom ɻapu-ɻga, ma nañ sêmbo gwêc. ɻac hoñ sem wê bocdec bu, “Kwahic dec, ma tôm bêc hoñ, yac ampiñ in nañ ndöc pôñ atu, ma yac ampiñ Domba. Bu inlu si waê, ti ɻawê ma ɻawasi, ma ɻaclai atu andô!” ¹⁴ Ma aŋela hale sêson, “Yomandôl!” Ma lau bata hoñ sêhu dau sêyêc nom ma sêmpinj inlu.

6

Anötö ndê Domba kac bapia tilhuñ sa

¹ Dinañ su, goc aö galic Anötö ndê Domba dau kôc gêñ ɻabalêp ɻamata-ɻga su yêc bapia tilhuñ. Ma aŋela hale si danj ta yom ɻa awha atu gitôm wapap, ma sôm, “Mweñ!” ² Dec aö taŋhê gameñ, ma galic hosi sêsep danj. Ma aö galic ɻagac nañ ndöc hosi ɻahô, nañ kôc bakôc sôp-ɻga danj. Anötö kêj sanem danj têj in, goc in sa ti ɻaclai atu bu ku ɻacyo dulu.

³ Goc Anötö ndê Domba kôc gêj ɻabalêp tilu-ŋga su, ma aõ gaŋgô aŋela tilu-ŋga sôm, “Mweŋ!” ⁴ Ma hosi kokoc daŋ sa meŋ. Anötö kêj bieŋ baliŋ daŋ têŋ ɻgac naŋ ndöc hosi ɻahô, ma kêj ɻaclai têŋ in bu kôc yom malô su yêc lau nom-ŋga, bu kôm ɻac sêndic dandi ndu.

⁵ Goc Anötö ndê Domba kôc gêj ɻabalêp titö-ŋga su, ma aŋela titö-ŋga sôm, “Mweŋ!” Dec aõ taŋhê gameŋ ma galic hosi yeyec daŋ. Ma ɻgac naŋ ndöc hosi ɻahô kôc gêj danem dôhôŋ gêj-ŋga yêc in amba. Gêj kaiŋ dinaŋ dakôc bu danem dôhôŋ gêj bu ɻadehe me lolo. ⁶ Ma awha daŋ sa akêŋ pôŋ atu naŋ kalhac aŋela hale ɻalhu, naŋ sôm, “Kêŋ tôbôm sa bu lau nom-ŋga sêpônda gêj sêneŋ-ŋga, ma ɻac oc sênenem dôhôŋ gêj bu lau sênenmlhi gêj daneŋ-ŋga ɻagec-ɻagec ɻa ɻaôli atu. Tigeŋ kôm ôm a ɬolib-ŋga ti ôm wain-ŋga tisac dom.”

⁷ Têŋ dinaŋ Anötö ndê Domba kôc gêj ɻabalêp tihale-ŋga su, ma aŋela tihale-ŋga sôm, “Mweŋ!”

⁸ Goc aõ taŋhê gameŋ, ma galic hosi yanyaŋ daŋ. Ma ɻgac naŋ ndöc ɻahô, naŋ sêsam in ndê ɻaê bu ‘Mbac Ndu,’ ma daŋ tiyham, naŋ ndê ɻaê ‘Lambwam’ kêkuc in. Ma Anötö kêkiŋ inlu bu sêwhê lau nom-ŋga hoŋ kôc ndi toŋ hale, ma sêndic toŋ daŋ ndu. Inlu oc sêngilí siŋ, ma sêkêŋ tôbôm ma gêmbac atu ma bôclai bu sêseŋ lau toŋ tihale-ŋga dinaŋ su.

⁹ Têŋ ndoc Anötö ndê Domba kôc gêj ɻabalêp ti-5-ŋga su, naŋ galic lau ɻatô si gatu sêmbo Anötö ndê alta ɻapu. Lau dinaŋ, muŋ-ŋga lau nom-ŋga sic ɻac ndu, ɻahu bu sêkêŋ whinj Anötö ndê yom, ma sêhoc in ndê yom asê. ¹⁰ Ma ɻac sêta awha atu têŋ in, “O Pômdau Dabuŋ ma Yom ɻandô ɻadau. Têŋ

bêc bocke am oc êmatôc lau sac nom-ŋga, ma kêŋ ŋagêyô têŋ ŋac ô yac mba dac naŋ ŋac sêkêc siŋ su?" ¹¹ Sêšôm yom dinaŋ su, ma Anötö kêŋ ŋakwê sêsêp balinj têŋ ŋac tôm gi. Ma iŋ sôm têŋ ŋac bu, "Mac nem asidôwai ŋatô sem akinj aö sêmbo, naŋ lau nom-ŋga oc sêndic ŋac ndu gitôm ŋac sic mac ndu. Bocdinaŋ ahôŋ malô e gêŋ dinaŋ pacndê su."

¹² Aö tanjhê Anötö ndê Domba ma iŋ kôc gêŋ ŋabalêp ti-6-ŋga su, goc tiyhô atu gêm, ma aö galic ac tiyec gitôm sêcyaê, ma ayô tikoc gitôm dac. ¹³ Ma tata umbonj-ŋga sêpeŋ sêsip nom gitôm mbu puc atu ma kêwic ahi goc ŋalôwê sêpeŋ sêsip nom si. ¹⁴ Ma umbonj giŋga tôm mbu soc po danj su, ma lôc ti nduc hoŋ sinja bocdinaŋ. ¹⁵ Tu dinaŋ-ŋga lau hoŋ naŋ sêkêŋ whinj Yisu dom, naŋ sêtöc dau ŋandô, ma sêŋsalê gameŋ bu sêsiŋ dau. Kinj ma lau bata, ma lau sinj-ŋga, ma lau ti lêlôm ma lau ti licwalô atu, ma lau naŋ sem akinj ŋadaui ti lau naŋ sêmbo ŋambwa, naŋ hoŋ sêlhö bambalinj. Ma sêŋsalê mala sêsiŋ dau kwi-ŋga sêšôc hoctsuj ti hoc naŋ sêyêc gameŋ lôc-ŋga, naŋ ŋapu. ¹⁶ Ma ŋac sêta yom têŋ lôc ti hoc bu êŋgatöc ŋac si e iŋ naŋ ndöc pôŋ atu, naŋ oc tôm dom bu lic ŋac, ma bocdinaŋ ŋac oc sêtap Anötö ndê Domba ndê atac ŋandê sa dom. ¹⁷ Sêkôm gêŋ dinaŋ, ŋahu bu bêc dinanj ti bêc sêtap ŋandê sa tu ŋac si sac-ŋga, ma lau sac danj oc sêtôm dom bu sêŋlêc Anötö ndê matôc.

7

Sêpuc ŋadalô pi lau Israel-ŋga 144,000

¹ Dinaŋ su, goc aö galic anjela hale naŋ sêyob mbu. Ŋac sêlhac nom ŋabatinj hale ma sêkôc ŋaclai

bu sêlhac mbu nom-ŋga hale ahuc, tu bu sêpuc
 ɳadinda e sêkôm nom me gwêc me a tisac dom.
² Anötö kêj ɳaclai têj ɳac bu sêyob mbu e tiŋambu
 sêhu mbu nom-ŋga siŋ bu kôm nom ma gwêc tisac.
 Ma aö galic aŋela daŋ tiyham naŋ sa akêŋ gameŋ
 ac pi-ŋga meŋ, ma yêc iŋ amba iŋ kôc Anötö Tarlı
 Nadau ndê gêj dapuc ɳadalô-ŋga.* Inj mbwêc ɳa
 awha atu têj aŋela hale dinaŋ ma sôm, ³ “Akôm
 nom ti gwêc ma a tisac dom, e yac apuc yac neŋ
 Anötö ndê ɳadalô pi iŋ ndê lau akiŋ si sêcbala su.”

⁴ Inj sôm yom dinaŋ su, goc aö gaŋgô lau naŋ
 sêpuc ɳadalô pi ɳac si sêcbala, naŋ si namba, naŋ
 gitôm 144,000. Ma lau dinaŋ sêmeŋ akêŋ lau Israel-
 ɳga si gôlôwac toŋ 12. ⁵ Yêc Juda ndê toŋ, sêkeŋ
 ɳadalô pi lau 12,000, ma pi lau 12,000 yêc Ruben
 ndê, 12,000 yêc Gad ndê, ⁶ 12,000 yêc Aser ndê,
 12,000 yêc Naptali ndê, 12,000 yêc Manase ndê,
⁷ 12,000 yêc Simeon ndê, 12,000 yêc Liwai ndê,
 12,000 yêc Isaka ndê, ⁸ 12,000 yêc Sebulun ndê,
 12,000 yêc Josep ndê, ma pi lau 12,000 yêc Ben-
 jamin ndê toŋ.

Lau daêsam sêmpiy Anötö

⁹ Tiŋambu aö tanhê gameŋ ma galic lau daêsam
 andô, gitôm dom bu lau daŋ sêsê ɳac sa. Sêmeŋ
 akêŋ nom ɳagameŋ hoŋ, ma akêŋ lau titoŋ-titoŋ
 hoŋ, ma akêŋ lau awha têŋtêŋ. Ma sêlhac pôŋ
 atu ti Anötö ndê Domba aŋgô andô-ŋga. Nac hoŋ
 sêsôc ɳakwê sêsêp, ma sêhôc tômtôm ɳalauŋ. ¹⁰ Ma

---

* **7:2:** Têj têm dinaŋ lau sêkêŋ gêj ɳabalêp gitôm lêlêp me nomdac
 pi bapia bu sêsap dôŋ, ma sêpuc ɳadalô daŋ pi lêlêp dau bu tôc asê bu
 ɳac sêti bapia dau ɳadau. Sêmasaŋ gôlôŋ amanjatu-ŋga (ring) me gêj
 daŋ naŋ sênôŋ ti kôm bu sêpuc ɳadalô dau.

sêmbwêc ɳaŋga bu, “Yac tampiŋ yac neŋ Anötö naŋ ndöc pôŋ atu, ma iŋ ndê Domba, bu mwasiŋ nem lau si-ɳga yêc iŋlu.”

¹¹ Ma aŋela hoŋ naŋ sêlhac sêŋgihi pôŋ atu ti aŋela hale ma lau bata ahuc, naŋ sêhu dau aŋgô sip nom sêyêc pôŋ atu ndö-ɳga. Ma sêmpinj Anötö, ¹² ma sêšôm, “Yomandô! Yac neŋ Anötö ndê ɳawasi ti gauc ma waê ti ɳaclai ma licwalô hôc gêlêc gêŋ hoŋ su. Bocdinaj tampilj iŋ, ma danem dange iŋ kwahic dec ma tôm bêc hoŋ. Yomandô!”

¹³ Têŋ dinaŋ lau bata si daŋ meŋ ma ndac aö bocdec bu, “Lau ti ɳakwê sêšêp dindê, ɳac lau asa, ma sêmeŋ akêŋ nde?” ¹⁴ Ma aö gaô iŋ ndê awha ma gasôm, “O ɳgac atu, am daôm kêyalê.” Dec iŋ sôm têŋ aö, “Lau dinaŋ sêmbo nom têŋ ndoc ɳawapac atu hôc asê, ma kwahic dec sêmeŋ sêmbo lec. Sêŋgwasinj si ɳakwê sip Anötö ndê Domba ɳadac, ma ɳakwê dau sêp sambuc. ¹⁵ Tu dinaŋ-ɳga sêlhac Anötö ndê pôŋ atu ndö-ɳga yêc iŋ ndê lôm dabuŋ, ma sem akiŋ iŋ acsalô ma ôbwêc. Ma iŋ naŋ ndöc pôŋ atu, naŋ oc mbo whinj ɳac ma yob ɳac. ¹⁶ Tôm dom bu sêpônda gêŋ sêneŋ-ɳga ti sêñôm-ɳga tiyham. Ma ac oc pec ɳac dom, ma gêŋ ɳandê daŋ oc tap ɳac sa dom. ¹⁷ Nahu bu Anötö ndê Domba naŋ mbo pôŋ atu ɳalhu, naŋ oc ti ɳac si ɳgac yob ɳac-ɳga, ma wê ɳac sêsa bu sêñôm bu yêc bubata taŋli-ɳga. Ma Anötö dau oc puŋ ɳac tasulu su yêc ɳac tandô.”

8

Anötö ndê Domba kôc gêŋ ɳabalêp ti-7-ɳga su

¹ Têŋ dinaŋ Anötö ndê Domba kôc gêŋ ɳabalêp ti-7-ɳga su yêc bapia, ma gameŋ undambê-ɳga ɳaŋenj

sa gitôm acgatu ɻasawa daŋga. ² Ma aö galic aŋela 7 naŋ sêlhac Anötö aŋgô-ŋga, ma iŋ kēŋ dahuc tēŋ ɻac hoŋ tôm gi. ³ Ma aŋela daŋ tiyham meŋ kalhac alta gol kēpiŋ pôŋ atu. Iŋ kôc lôn gol daŋ, ma sêkêŋ gêŋ ɻamalu ɻayham daêsam têŋ iŋ. Goc iŋ kêgalun whinj Anötö ndê lau dabuŋ si mbec yêc lôn dau, ma kêc pi alta ti da têŋ Anötö. ⁴ Ma ɻawasu akêŋ gêŋ ɻamalu ti lau dabuŋ si mbec, sa akêŋ lôn naŋ yêc aŋela amba, ma pi têŋ Anötö aŋgô-ŋga. ⁵ Pacndê, goc iŋ kôc ya ɻanda akêŋ alta, ma kêŋ sip lôn gêŋ ɻamalu-ŋga e meŋhu, ma tuc sip gameŋ nom-ŋga gi. Ma aö gangô ɻakêcsia atu, ma sickac ti wapap gic ma tiyhô gêm.

Aŋela hale sêyu dahuc

⁶ Têŋ dinan aŋela 7 naŋ sêkôc dahuc, naŋ sêmasan dau bu sêyu. ⁷ Aŋela ɻamata-ŋga yu iŋ ndê, ma sêmbaliŋ u ɻalhuc gitôm ais, ma ya naŋ sêŋgalun whinj dac naŋ sip nom gi. Ma ya dau gêŋ gameŋ nom-ŋga ti a daêsam su. Aö galic gitôm sêwhê gameŋ nom-ŋga ti a hoŋ kôc gi ɻatonj tö, ma tonj danj ya gêŋ su, ma lu sêyêc ɻayham. Ma kwanj batac-batac, naŋ ya gêŋ hoŋ su.

⁸ Goc aŋela tilu-ŋga yu dahuc, ma sêmbaliŋ gêŋ danj gitôm lôc atu ti ya sip gwêc gi. Ma tiyham aö galic gitôm sêwhê gwêc kôc gi tonj tö, ma tonj danj gêm dau kwi ti dac, ma tonj lu sêyêc ɻayham. ⁹ Ma i ti gêŋ tali hoŋ naŋ sêmbo gwêc ti dac, naŋ sêmbac ndu. Ma wanj naŋ sêpoc gwêc bocdinanj, tonj danj singa su, tonj lu sêpoc ɻayham.

¹⁰ Têŋ ndoc aŋela titö-ŋga yu ndê dahuc, naŋ tata atu danj peŋ sip akêŋ umboŋ. Tata dau ɻawê atu, ma peŋ sip nom ma kôm bu ti bubata daêsam

sêtisac. Aö galic gitôm sêwhê bu ti bubata hoŋ kôc gi toŋ tö, ma toŋ daŋ tisac. ¹¹ Sêsam tata dau ɳaê bu 'Namakic.' Ma yêc bu nom-ɳga hoŋ, toŋ daŋ ɳamakic sa ma toŋ lu sêyêc ɳayham. Ma lau hoŋ naŋ sênôm bu ɳamakic dinaŋ, naŋ sêmbac ndu.

¹² Goc aŋela tihale-ɳga yu ndê dahuc, ma ac ti ayô ma tata ɳatô sêtisac. Tu dinaŋ-ɳga têŋ acsalô, ac pô gameŋ gitôm acgatu ɳasawa 8, ma ɳasec sa gitôm acgatu ɳasawa hale. Ma têŋ ôbwêc bocdinaj, ayô ti tata ɳawê mba gitôm acgatu ɳasawa hale.

¹³ Aö galic gêŋ hoŋ dinaŋ su, ma aö gaŋô macmpon daŋ naŋ hu mbo umboŋ, ma taŋ ɳa awha atu bocdec bu, "Oyaê! Oyaê! Oyaê! Aŋela hale sêyu dahuc su, ma aŋela tö sêmbo dôŋ sêmbo. Bocdinaj mac lau nom-ɳga oc atap ɳawapac sa tiyham."

9

Aŋela ti-5-ɳga yu dahuc

¹ Goc aŋela ti-5-ɳga yu ndê dahuc, ma aö galic tata daŋ peŋ yêc umboŋ sip nom gi. Ma Anötö kêŋ ki têŋ inj bu yob suŋ balinj sac naŋ sêsam bu Abis,* naŋ ɳagatam. ² Goc inj gêlêc gatam dau su, ma yawasu pi akêŋ suŋ balinj dinaŋ meŋ. Yawasu dau atu andô, gitôm yawasu têŋ ndoc lau sêkêc pwa atu daŋ. Yawasu dau gêm ac ahuc ma kôm umboŋ ɳasec sa. ³ Ma aö galic wakô sêsip akêŋ yawasu sêmeŋ. Nac si ɳaclai gitôm gapingap bu sêkêŋ ɳandê atu têŋ lau nom-ɳga. ⁴ Magoc Anötö gic yao ɳac bu sêkôm kwaj ma gêŋ batac-batac ma a tisac dom, ma sêkôm lau naŋ aŋela sêpuc Anötö ndê ɳadalô pi

---

* **9:1:** ɳaê 'Abis' (Abyss) kékuc Yom Griks. Suŋ balinj dinaŋ ti ɳalau sac si gapocwalô.

ŋac sêcbala su, naŋ sêtisac dom. Magoc lau ŋatô, naŋ wakô dinaŋ oc sêkôm ŋac sêtisac. ⁵ Nac sêkôc ŋaclai bu sêkêŋ ŋandê atu têŋ lau dinaŋ gitôm ayô 5, magoc ŋac oc sêndic ŋac ndu dom. Ma ŋandê dau gitôm gapiŋgap seŋ lau. ⁶ Têŋ ndoc dinaŋ lau oc sêtec bu sêmbo tali. Nac oc tac whiŋ bu sêmbac ndu, tigeŋ ŋac oc sêmbo tali ma sêhôc ŋandê ŋapanj.

⁷ Aö galic wakô dinaŋ sêtôm hosi naŋ sêmasaŋ tu sêndic siŋ-ŋga. Gêŋ gitôm gulun gol sac ŋac si ŋagôlônj, ma ŋac si aŋgô gitôm ŋamalac. ⁸ Nac si kêclauŋ balin gitôm lauwöh si, ma ŋac si ŋalhô atu gitôm layon si. ⁹ Ma yêc ŋac si ŋabapo aö galic gêŋ ŋanŋga gitôm lautuc ain. Ma têŋ ndoc ŋac sêhu sêmbo lôlôc, ŋac si ŋamakê ŋakêcsia atu gitôm hosi daësam sêhê kaleta ma sênti bu sêndic siŋ. ¹⁰ Nac si ŋanŋguc gitôm gapiŋgap si ŋanŋguc bu sêtiŋ ŋamalac. Ŋaclai atu yêc ŋac si ŋanŋguc, bu sêkêŋ ŋandê têŋ lau gitôm ayô amanđanj. ¹¹ Nac si kiŋ inj aŋela sac suŋ balin-ŋga. Yêc Yom †Hibru sêsam inj ndê ŋaê bu Abadon, ma yêc Yom Grik sêsam inj bu Apolion.† ¹² Nawapac dinaŋ ti ŋawapac ŋamata-ŋga. Ma ŋawapac lu sêyêc dôŋ sêyêc.

Aŋela ti-6-ŋga yu dahuc

¹³ Têŋ dinaŋ aŋela ti-6-ŋga yu ndê dahuc. Ma aö gaŋgô awha daŋ sa akêŋ alta gol naŋ kalhac Anötö aŋgô-ŋga. Ŋapo hale sêyêc alta dau ŋakêcsu hale, ma awha dau sa akêŋ ŋapo dau ŋalhu, ¹⁴ ma ta yom têŋ aŋela naŋ yu dahuc bocdec bu, “Sa têŋ aŋela hale naŋ sêso ŋac dôŋ sêmbo bu atu Yupretes, naŋ ndi, ma êmgapwêc ŋac su.” ¹⁵ Muŋ-ŋga Anötö

---

† **9:11:** Abadon ma Apolion - ŋaê lu dinaŋ ŋahu tigeŋ. Danem kwi bu ‘Ndic Ndu’ me ‘Seŋ su.’

kêyalinj ndoc dañ sa bu aŋela hale dinaŋ sêndic lau sac ndu, ma ɻac sêhôŋ ndoc dau sêmbo Bu Yupretes. Goc aŋela dau sa gi ma kêgapwêc aŋela hale dinaŋ su, bu sêwhê lau nom-ɻga kôc ndi toŋ tö. Ma toŋ dañ ɻac oc sêndic ɻac ndu, ma toŋ lu sêhu ɻac sinj.

16-17 Têŋ dinaŋ aö galic gêŋ ɻagatu dañ, lau siŋ-ɻga daësam kêlêc sêndöc hosi ɻahô. Ma awha dañ sam ɻac si namba asê têŋ aö, naŋ gitôm 200 milien. Ma aö galic lautuc ɻaŋga sêyêc ɻac ɻabapo. Lautuc dinaŋ ɻadalô kokoc gitôm ya, ma ɻamayaŋ gitôm umboŋ, ma yanjan gitôm gêŋ ɻandê ɻaê ɬsolpa. Ma aö galic hosi si ɻagôlôŋ gitôm layon si, ma ya ti yawasu ma solpa sa akêŋ ɻac si whasun. **18** Gêŋ tö dinaŋ, ya ti yawahô ma solpa, naŋ sêsa hosi whasun naŋ tôm ɻawapac atu bu seŋ lau nom-ɻga ɻatô su. Lau toŋ dañ oc sêmbac ndu, magoc toŋ lu oc sêmbo tali. **19** Hosi dinaŋ sêkôc ɻaclai atu yêc ɻac si whasun, ma yêc ɻac si ɻaŋguc whinj. Bu ɻac si ɻaŋguc gitôm mboc ɻagôlôŋ bu seŋ lau ma kôm ɻac sêtisac.

20 ɻawapac tö dinaŋ kôm lau toŋ dan sêmbac ndu. Ma lau ɻatô naŋ sêmbac ndu dom, naŋ sêlic su, magoc sem si ɻalôm kwi dom. Mba! ɻac sêsap ɻac si mêtê sac dôŋ ɻapanj. ɻac sem akiŋ ɻalau sac ma anötöi gwam naŋ sêmasan ɻa gol ti silba ma brons ti hoc ma ɻa a. Gwam hoŋ dinaŋ gitôm dom bu sêlic gameŋ me sêŋgô yom, ma sêŋsêlêŋ dom, tigeŋ lau nom-ɻga sem akiŋ ɻac ɻapanj. **21** Ma ɻac sêkôm mêtê sac daësam tôm sic ɻamalac ndu, sêpec balö, sêkôm mêtê mockainj-ɻga, ma sem kaŋ gêŋ. ɻac sêlic ɻawapac dau, magoc sem dau kwi dom, ɻac sêsap si mêtê sac dinaŋ dôŋ ɻapanj.

10

Añela kēñ bapia sauñ dan tēñ Jon

¹ Tēñ dinañ aö galic añela ñaŋga dan sip akēñ undambê meñ. In ndê ñakwê gitôm dao, ma gasuñ bu êp dan yêc in ñagôlôñ ñahô-ñga. In ndê angô andô ñawasi gitôm ac, ma in gahi gitôm alhö ti ya. ² Ma in kôc bapia sauñ dan nañ kac sa su, yêc in amba. In sip gi ma kēñ gahi gasê-ñga kalhac nom, ma gahi andô-ñga kalhac gwêc. ³ Ma in mbwêc ñaŋga, gitôm layon dan tañ. Têñ ndoc in mbwêc, nañ aö gaŋgô awha 7 sêta yom, nañ ñakêcsia gitôm wapap gic. ⁴ Aö gaŋgô awha 7 dinañ su, ma bu wato ñac si yom sip bapia, tigen awha dan akêñ undambê sôm têñ aö bu, “To yom nañ am ñgô akêñ awha wapap-ñga 7, nañ dom. Mba! Kôc dôñ ma sêc ahuc yêc am-ñga.”

⁵ Goc añela nañ kalhac nom ti gwêc, nañ tôc in amba andô-ñga pi undambê. ⁶ In bu sôm yom ma puc dôñ ña Anötö ndê ñaê, dec sôm, “Aö wasôm yom ñandô yêc in nañ mbo tali ñapañ, nañ angô-ñga, in nañ kêñ undambê ma nom ti gwêc, ma gêñ hoñ nañ sêmbo gameñ dinan. Dahôñ têm dan tiyham dom, ⁷ bu gêñ hoñ nañ Anötö kêmatinj tidôñ muñ su, ma yêc siñ dau e meñ têñ kwahic dec, nañ oc meñ sa tiawê. Têñ bêc nañ añela ti-7-ñga yu dahuc, nañ gêñ hoñ dinan oc ñandô sa tôm in hoc asê gwanañ su têñ lau prophet nañ sem akiñ in.”

⁸ Dinañ su, goc awha akêñ undambê nañ aö gaŋgô su, nañ sôm yom têñ aö tiyham bocdec bu, “Am sa têñ añela nañ kalhac nom ma gwêc, nañ ndi, ma kôc bapia nañ kac sa yêc in amba, nañ su.” ⁹ Bocdinañ aö gatêñ añela dau ga, ma gandac

bapia saun̄ dinaŋ. Ma in̄ sôm têŋ aö, “Am kôc su, ma neŋ. Yêc whamsuŋ am oc êmsahê ɻaganda gitôm lêp. Tigeŋ bapia dau oc kôm am nem ɻatac yham dom.” ¹⁰ Aö gakôc bapia saun̄ dau su yêc in̄ amba, ma gaŋ. Yêc whaŋsuŋ aö kasahê bu ɻaganda gitôm lêp, tigeŋ tiŋambu sip aö ɻatac gi ma kôm aö ɻatac yham dom. ¹¹ Goc Anötö sôm têŋ aö, “Am oc hoc yom asê tiyham gitôm propet, ma sôm yom pi lau daēsam, pi lau titon̄-titoŋ ma lau awha têŋtêŋ, ma pi kiŋ sêwhiŋ.”

11

Anötö ndê propet lu

¹ Dinaŋ su, goc Anötö kêŋ gakoc balin̄ daŋ têŋ aö bu wanem dôhôŋ gêŋ. Ma in̄ sôm têŋ aö, “Am ndi, ma nem dôhôŋ aneŋ lôm dabuŋ, ma alta naŋ kalhac dê. Ma lau naŋ sêtoc aö sa ma sêteŋ mbec têŋ aö sêmbo dindê, naŋ sê ɻac sa. ² Tigeŋ nem dôhôŋ gameŋ yêc lôm dabuŋ ɻabatêmndö dom, bu aö gakêŋ gameŋ dinaŋ têŋ lau sambuc ti ɻac si gameŋ. Ma ɻac oc sênem gôliŋ aneŋ malac dabuŋ, ma sêŋgwinîŋ aneŋ lau gitôm ayô 42. ³ Magoc aö wakêŋ ɻaclai têŋ aneŋ propet lu, dec in̄lu oc sêšôc ɻakwê yejec ma sêšôm aneŋ yom asê gitôm bêc 1,260.”

⁴ Propet lu dau sêlhac Pômdau, naŋ gêm gôliŋ nom sambuc, naŋ aŋgô-ŋga, sêtôm a olib lu, ma sêtôm yakain̄ lu. ⁵ Lau naŋ bu sêkôm in̄lu ɻa yom, naŋ oc sêmbac ndu ɻalêŋ bocdec. Ya oc sa yêc in̄lu whasuŋ ma neŋ ɻac su. ⁶ Ma têŋ ndoc sêhoc Anötö ndê yom asê, naŋ sêkôc ɻaclai bu sêšôm u ndic dom yêc umboŋ. Ma sêkôc ɻaclai bu sênem bu kwi ti dac, ma

bu sêkêj ñawapac tidau-tidau têj lau nom-ŋga têj
ndoc bocke naŋ inlu atac whinj naŋ.

⁷ Têj inlu si têm sêhoc Anötö ndê yom asê-ŋga pacndê su, naŋ aö galic bu gêj sac daŋ pi akêj sunj balinj sac dinaŋ meŋ, ma gic siŋ têj inlu. Ma inj ku inlu dulu ma gic inlu ndu. ⁸ Ma inlu si ñamlanj sêyêc ñambwa sêyêc malac atu dau ña-malac lôm. Yêc malac atu dau lau sic inlu si Pômdau ndu pi a gicsso dau, ma bocdinaŋ lau ñatô sem malac dau ñaê kwi ma sêsam bu Sodom ma Isip. ⁹ Têj dinaŋ, lau akêj nom ñagameŋ hoŋ, ma akêj lau titonj-titonj ma awha têntêj hoŋ tahê inlu si ñamlanj gitôm bêc tö ma ñadaŋga. Ma ñac sêkêj yao bu lau danj sênsuhuŋ inlu dom. ¹⁰ Lau sac nom-ŋga sêtisambuc bu inlu sêmbac ndu, ma ñac sêkêj gêj ñayham-ñayham têj dandi ti atac ñayham atu. Ñahu bu muŋ-ŋga propet lu dinaŋ sêkêj ñawapac têj ñac.

¹¹ Aö galic bu inlu sêyêc boc-dinanj tôm bêc tö ma ñadaŋga, goc Anötö kêj inj ndê wayahô tali-ŋga têj inlu dec sêtisa tiyham ma sêlhac. Ma lau hoŋ naŋ sêlic, naŋ sêtöc dau ñandô. ¹² Ma aö gangô Anötö ta yom awha atu têj inlu ma sôm bu sêpi sa sêtêŋ inj sêmeŋ. Goc dao danj kôc inlu sa sêpi undambê sî, ma inlu si ñacyo sêlic. ¹³ Têj têm dinaŋ tiyhô atu gêm, ma malac atu dau ñagameŋ ñatô sêtisac. Gitôm sêwhê malac dau kôc ti gameŋ 10, ma gameŋ 9 sêyêc ñayham, ma gameŋ ti-10-ŋga tisac. Ma lau 7,000 sêmbac ndu. Gêj dau kôm lau naŋ sêmbo tali, naŋ sêtöc dau atu, ma sêtoc Anötö undambê-ŋga ndê waê ti ñaclai atu sa.

¹⁴ Dinanj ti ñawapac tilu-ŋga, ma titö-ŋga kêpiŋ bu hôc asê.

Dahuc ti-7-ηga tanj

¹⁵ Têŋ dinaŋ aŋela ti-7-ηga yu dahuc, ma aö gaŋgô awha daêsam sêta yom ɳaŋga yêc undambê bocdec bu, “Kwahic dec yac neŋ Pômdau lu iŋ ndê Mesaya sem gôliŋ nom ɳagameŋ sambuc. Ma gôliŋ dau oc pacndê dom.”

¹⁶ Ma lau bata 24 naŋ sêndöc ɳac si pôŋ yêc Anötö aŋgô-ηga, naŋ sêhu dau aŋgô sip nom, ma sêmpinj inj, ¹⁷ ma sêšôm, “O Pômdau Anötö Naclai Nadau, am naŋ mbo têŋ ɳamata-ηga, ma kwahic dec mbo. Yac bu anem danje am bu am gêm gôliŋ nom ti am nem ɳaclai atu. ¹⁸ Lau nom-ηga atac ɳandê sa, magoc kwahic dec ɳac oc sêŋsaħe am nem atac ɳandê. Ndoc menj su, bu am êmsahê lau naŋ sêmbac ndu su. Ma am oc kêŋ ɳagêyô ɳayham têŋ lau hoŋ naŋ sem akiŋ am, lau propet ti am nem lau dabuŋ, ma têŋ lau hoŋ naŋ sêtoc nem ɳaē sa, lau tiwaē, ma lau waêmba sêwhiŋ. Tigeŋ lau naŋ sêkôm nom tisac, naŋ am oc seŋ ɳac su.”

¹⁹ Nac sêmpinj Anötö su, goc gatam yêc Anötö ndê lôm dabuŋ undambê-ηga kac sa, ma aö galic apa Anötö ndê pwac dabuŋ-ηga yêc lôm dabuŋ ɳalôm. Ma sickac ti wapap gic, ma aö gaŋgô ɳantinj atu, ma tiyhô gêm ma u gic ɳalhuc atu ma ɳaŋga gitôm ais.

12

Awhê danj, ma Akô

¹ Têŋ dinaŋ gêŋ dalô atu danj hôc asê yêc undambê, ma kôm aö gasö. Aö galic awhê danj, ma ac kêgihi inj ahuc gitôm ɳakwê. Ayô yêc inj gahi ɳapu, ma tata 12 sac inj ɳagôlôŋ gitôm kiŋ si sanem. ² Awhê dau daê, ma inj ndê ndoc kôc balêkoc-ηga

meñ sa. Tu dinañ-ŋga dec inj kêsañê ñandê atu, ma tanj asê. ³ Ma gêñ dalô danj tiyham hôc asê yêc undambê. Aö galic gêñ kokoc atu gitôm akô danj. Inj ndê ñagôlônj 7, ma ñapo 10. Ma sanem kiñ-ŋga 7 sac inj ndê ñagôlônj 7. ⁴ Ma inj ndê ñaŋguc gic tata umboñ-ŋga daësam sa, ma kêbalip ñac sêsiп nom si. Tata tonj lu gacgeñ sêlhac umboñ, ma tonj danj inj kêbalip sip nom gi. Goc inj gi kalhac awhê dau aŋgô-ŋga, ma hôñ bu inj kôc balêkoc su, goc inj neñ.

⁵ Ma awhê dau kôc balêkoc ñgac* danj. Inj ñgac nañ oc nem gôlin lau nom-ŋga hoñ ti ñaclai atu, gitôm inj kôc tôc kiñ-ŋga ain tu êmatôc ñac-ŋga. Akô tac whinj bu neñ balêkoc dau, tigenj gitôm dom. Nahu bu sêngaho balêkoc dau su pi undambê gi, bu mbo whinj Anötö nañ ndöc pôj atu. ⁶ Ma balê dinda kölhö kêtî gi mbo gameñ sawa. Anötö kêyalinj gameñ sa gwananj yêc dindê, bu yob awhê dau gitôm bêc 1,260.

⁷ Têñ dinaj aö galic siñ atu yêc undambê. Anötö ndê aŋela ñamata-ŋga Maikel ti inj ndê aŋela sic siñ têñ akô, ma akô ti ndê aŋela sac sic siñ ô. ⁸ Magoc akô ndê ñaclai gitôm dom, dec inj ti ndê aŋela sac si mala sêmbo undambê-ŋga mba. ⁹ Anötö ndê aŋela sêsoc ñac su ma sêmbaliñ ñac sêsiп nom si. Inj akô akwa dinaj, nañ dasam inj ndê ñaê bu Sadanj me ñgac yeyec. Inj êlêmê kêsañ lau nom-ŋga ma kêtôm ñac bu sêkôm mêtê sac.

¹⁰ Têñ ndoc dinaj aö gangô awha atu danj yêc undambê, nañ sôm, “Kwahic dec Anötö ndê ndoc

---

* **12:5:** Awhê dinaj inj ti dôhôñ Anötö ndê lau. Ma balê dau Yisu. Ma akô dinaj inj ti dôhôñ Sadanj. Inj kêsañê bu señ Yisu su magoc gitôm dom. Dec tiŋambu inj kêtî kisa Yisu ndê lau, magoc Anötö yob ñac.

bu nem gôliŋ nom sambuc-ŋga, naŋ hôc asê su, ma inj tōc inj ndê ɳaclai asê yêc awê. Inj ndê gweleŋ nem lau si-ŋga kwahic dec ɳandô sa, ma lau hoŋ oc sêlic †Mesaya ndê ɳaclai. Têŋ ɳamata-ŋga Sadaŋ kalhac Anötö aŋgô-ŋga têŋ acsalô ma ôbwêc hoŋ, ma kêgôliŋ yom pi yac neŋ asidôwai. Magoc kwahic dec Anötö kemasuc inj su yêc undambê.

11 Dac naŋ Anötö ndê Domba kêc siŋ, naŋ puc yac neŋ asidôwai dôŋ, ma sêhoc Anötö ndê yom ɳandô asê. Ma tu dinaj-ŋga ɳac sêku Sadaŋ dulu. Sêlhac ɳanja ma sêtöc dau dom bu lau sêndic ɳac ndu.

12 Bocdinaŋ mac lau undambê-ŋga, atac ɳayham ma atisambuc. Tigeŋ ɳawapac atu gic mac lau nom ti gwêc-ŋga ɳawaê. Oyaê. Sadaŋ sip têŋ mac meŋ, ma inj tac ɳandê atu andô. Nahu bu inj kêyalê bu inj ndê têm tiapê su.”

13 Têŋ ndoc akô gêlic bu sêsoc inj su sip nom gi, naŋ inj gic hu kêbulu awhê naŋ kôc balêkoc ɳac naŋ. **14** Tigeŋ Anötö kêŋ ɳamakê lu têŋ awhê dau gitôm macmponj atu danj ndê, bu hu sa ndi mbo inj ndê mala naŋ Anötö kêyalin sa su yêc gameŋ sawa. Yêc dinaj Anötö oc yob inj tôm yala tö ma ayô 6, bu akô dau kôm inj tisac dom. **15** Têŋ dinaj akô kac whasun sa ma guluc bu atu sa bu hêc awhê dau su. **16** Magoc Anötö gêm awhê dau sa ma kôm nom hôc kôc, e bu naŋ sa akêŋ akô whasun naŋ sip nom ɳalôm gi. **17** Têŋ dinaj akô tac ɳandê têŋ awhê dau, ma hu inj siŋ sa gi, bu ndic siŋ têŋ inj ndê lau wakuc ɳatô. ɳac lau naŋ daŋga wambu Anötö ndê yomsu ti sêsap Yisu ndê yom ɳandô dôŋ. **18** M a akô dau gi kalhac kêpiŋ gwêc ɳadali.

13

Gêj sac atu danj pi akêj gwêc ŋalôm mej

¹ Ma aö galic gêj sac atu danj pi akêj gwêc ŋalôm mej. Inj ndê ŋagôlôn 7, ma ŋapo 10, ma sanem 10 sac ŋapo ŋahô tôm gi. Ma aö galic ŋaê sac sambuc 7 sêyêc inj ndê ŋagôlôn 7 dinañ. ² Gêj sac dau ŋa-aŋgô gitôm pôsip pôm atu ŋaê lepat, ma gahi gitôm bea ndê, ma whasunj atu gitôm layon ndê. Ma akô naŋ kalhac gwêc ŋadali, naŋ kêj ndê ŋaclai ti licwalô têj gêj sac dinañ, bu nem gôliŋ lau sac nem inj aŋgô. ³ Aö galic gamboc atu yêc gêj sac ndê ŋagôlôn danj, naŋ gitôm sic inj ndu su, magoc gêj dau tisa ma ŋayham sa tiyham. Lau sac nom-ŋga hoj naŋ sêlic gêj dau, naŋ sêhêdaê ma sêŋkuc gêj sac dau. ⁴ Ma sêlic bu akô kêj inj ndê ŋaclai têj gêj sac, dec ŋac sêtoc akô sa ma sem akinj inj, ma sem akinj gêj sac dau whiŋ. Ma sêšom têj dandi, “Aluê! Gêj sac dinañ hôc gêlêc gêj hoj su. Ŋamalac danj gitôm dom bu ndic siŋ têj inj!”

⁵ Gêj sac dau kôc ŋaclai bu sôm yom toc dau sa-ŋga ma yom sac-sac gitôm ayô 42. ⁶ Dec gêj sac dau kac whasunj sa bu sôm yom sac s ambuc pi Anötö, ma pi inj ndê ŋaê, ma pi undambê, ma pi lau naŋ sêndöc undambê whiŋ. ⁷ Ma inj kôc ŋaclai bu ndic siŋ têj Anötö ndê lau dabuŋ ma ku ŋac dulu. Inj kôc ŋaclai atu bu nem gôliŋ lau hoj, lau akêj nom ŋagamenj hoj, ma akêj lau titoj-titoj, ma awha têjtêj. ⁸ Ma lau nom-ŋga hoj naŋ si ŋaê yêc Buku Taŋli-ŋga dom, naŋ oc sêtoc gêj sac sa ma sênenem akinj inj. Anötö ndê Domba yob Buku Taŋli-ŋga dau. Inj Domba naŋ nom dindec mbasi eŋ, ma

Anötö kêyaliŋ iŋ sa ma kêyalê bu tiŋambu, lau oc sêndic iŋ ndu.

⁹ Asa ndê daŋgasuŋ bu yêc, naŋ ŋgô yom dindec.
¹⁰ Yomandô! ɻawapac daêsam oc sêhôc asê. Lau ɻatô sic ɻawaê bu sêndöc gapocwalô, ma ɻatô oc sêndic ɻac ndu ɻa bieŋ balinj. Bocdinanj mac lau dabuŋ, alhac ɻanŋa ma ahu nem akêŋ whinj siŋ dom.

Gêŋ sac tilu-ŋga pi sa akêŋ nom ɻalôm

¹¹ Têŋ dinaŋ aö galic gêŋ sac daŋ tiyaham pi sa akêŋ nom ɻalôm meŋ. Iŋ ndê ɻapo sauŋ lu, gitôm domba ɻatu daŋ ndê. Magoc iŋ ndê awha atu gitôm layon ndê. ¹² Gêŋ sac ɻamata-ŋga naŋ sic iŋ pi ɻagôlôŋ magoc ɻayham sa tiyaham, naŋ kêŋ ndê ɻaclai atu têŋ gêŋ sac tilu-ŋga dinaŋ, dec iŋ gêm gôlinj gêm iŋ aŋgô, ma kêgilí lau nom-ŋga hoŋ bu sênem akiŋ gêŋ sac ɻamata-ŋga dinaŋ. ¹³ Ma gêŋ sac tilu-ŋga kôm gêŋ dalô atu-tu. Iŋ sôm, ma ya sıp akêŋ undambê meŋ, ma lau hoŋ sêlic. ¹⁴ Iŋ kôc ɻaclai bu kôm gêŋ dalô nem gêŋ sac ɻamata-ŋga aŋgô, gêŋ sac naŋ sic iŋ ɻa bieŋ balinj, magoc mbo tali. Bocdinanj iŋ kôm gêŋ dalô ma kêsau lau nom-ŋga naŋ sêkêŋ whinj Yisu dom, ma kêŋ yatu têŋ ɻac bu sêmasaŋ gêŋ sac ɻamata-ŋga ndê ɻagatu. ¹⁵ Ma iŋ kôc ɻaclai bu yu wayahô sôc gêŋ ɻagatu, dec gêŋ dau sôm yom asê. Ma lau naŋ sem akiŋ gêŋ ɻagatu dom, dec iŋ gic ɻac ndu. ¹⁶ Iŋ kac lau hoŋ ma sôm ɻanŋa bu sêkôc ɻadalô daŋ pi ɻac si amba andô-ŋga me pi ɻac si sêcbala. Lau tiwaê ma lau waêmba, lau ti lêlôm ma lau ɻalôm sawa, lau naŋ sem akiŋ ɻadaui ti lau naŋ sêmbo ɻambwa, lau hoŋ iŋ kac ɻac bu sêkôc ɻadalô dinaŋ. ¹⁷ Ma iŋ gic yao bu asa naŋ kôc ɻadalô dom,

naŋ gitôm dom bu nemlhi gêŋ, ma gitôm dom bu kêŋ gêŋ têŋ lau bu sênemlhi. Ma ɻadalô dau dinaj, inj gêŋ sac ɻamata-ŋga ndê ɻa  me ɻa  ɻanamba.

¹⁸ Gêŋ sac ɻanamba dau ɻahu y c siŋ dau. Asa naŋ ɻamalac ti gauc atu, naŋ  jsah  bu kip namba dau ɻahu sa. Namba dau inj ɻamalac danj ndê namba, ma inj ndê namba 666.

14

Jon g lic An t  nd  Domba ti inj nd  lau

¹ Tiŋambu a  galic An t  nd  Domba kalhac L c †Sayon. Ma lau 144,000 naŋ injlu damba si ɻa  kalhac ɻac si sêcbala, naŋ sêlhac sêwhinj inj. ² Ma a  ga g  awha danj sa ak g  undambê. Awha dau git m bu h c ɻak csia, ma git m wapap naŋ gic atu, ma git m hap naŋ lau w -ŋga sic. ³ Lau 144,000 dinaj sêlhac p n atu, ti anjela atu hale ma lau bata 24 si a g -ŋga, ma sem w  wakuc danj. An t  g m lau dinaj si y c ɻamalac nom-ŋga hoŋ ɻal m, ma ɻac tawasê s nyal  w  dau. ⁴ Nac lau dinaj sem dabuŋ dau ɻapep, ma m t  sac naŋ k m ɻamalac ɻad mbwi sa y c An t  a g -ŋga,* naŋ s k m danj dom. Gamej bocke naŋ An t  nd  Domba bu ndi, naŋ ɻac s nkuc inj. Domba dau g mlhi ɻac su y c ɻamalac nom-ŋga, ma k g  ɻac sêlhac injlu An t  a g -ŋga git m g g  ɻand  mb c. ⁵ Nac s s m yom tasaj danj dom, ma ɻac si giso mbasi.

---

* **14:4:** Jon to yom ma s m bu lau dau s y c sêwhinj lauwhê dom, dec s mbo ɻawasi y c An t  a g -ŋga. Magoc lau tigauc da sam gauc g m bu yom dau hêganôj m t  sac tidau-tidau naŋ k m ɻamalac ɻad mbwi sa y c An t  a g -ŋga. Awh  lu ɻagc naŋ sem dau su, naŋ bu s y c sêwhinj dau, dec An t  oc lic sac dom.

Añela tö si yom

⁶ Aö tanjê gameñ tiyham ma galic añela dañ hu mbo umbon, nañ kôc ñawaê ñayham bu hoc asê têñ lau yêc nom ñagameñ hoñ, ma têñ lau titon-titon ma awha têñtêñ hoñ. Ñawaê ñayham dau oc yêc ñapañ, ma oc pacndê dom. ⁷ Inj sôm ña awha atu, “Atoc Anötö sa ma anem akiñ inj, bu inj kêñ undambê ti nom, ma gwêc ti bubata hoñ. Ma kwahic dec inj ndê ndoc êmatôc lau-ñga men sa su. Bocdinaj attoc inj, ma apo inj ndê waê sa.”

⁸ Dinañ su, ma añela tilu-ñga men ma sôm, “Malac atu Babilon† tisac su. Añgô su nañ! Babilon tisac sambuc. Inj hu Anötö siñ ma kôm mêtê sac, ma hê lau daësam sêsa inj ndê lêñ sac sêñkuc inj, e ñac si gauc timboloc tôm lau nañ sênôm wain ma kêñinj ñac.”

⁹ Ma aö galic añela titö-ñga men kêkuc añela lu dinañ, ma inj sôm ña awha atu, “Mac lau hoñ nañ atoc gêñ sac ma inj ndê ñagatu sa, ma akôc inj ndê ñadalô pi nem sêmbalam me amam, nañ añgô.

¹⁰ Mac oc añsahê Anötö ndê atac ñandê. Yomandô! Inj ndê atac ñandê atu gitôm wain ñañga nañ inj kêc sip laclhu bu mac anôm. Mac oc alhac Anötö ndê Domba ma añela dabuñ añgô-ñga, ma atap nem ñagêyô sac sa. Gêñ ñandê solpa ma ya oc kêñ ñandê atu têñ mac. ¹¹ Y omandô! Lau hoñ nañ sem akiñ gêñ sac me inj ndê ñagatu, ma sêkôc inj ndê ñaê ñanamba pi ñac si ñamlic, nañ oc sêtap ñawapac atu dinañ sa. Gameñ nañ ñac sêmbo, nañ yawasu oc

---

† **14:8:** Tiñambu Jon to yom pi malac atu Babilon, ma gêm dôhôñ inj pi awhê mockain-ñga dañ. Asam yêc Rev 17-19, ma alic footnote yêc Rev 17:1.

pi ḥapaŋ, ma oc pacndê dom. Nac oc sêŋsahê ḥandê atu dau tôm acsalô ti ôbwêc hoŋ, ma ḥac oc sêŋwhaŋ dau dom.”

¹² Yom dec kêŋ puc mac lau naŋ daŋam wambu Anötö ndê yomsu ma akêŋ whiŋ Yisu. Alhac ḥaŋga, ma ahu nem akêŋ whiŋ siŋ dom!

¹³ Dinaŋ su, goc aö gaŋgô awha daŋ sa akêŋ undambê, naŋ sôm têŋ aö bu, “To yom bocdin-dec. Têŋ kwahic dec ma ndi, lau hoŋ naŋ sêsap si sêkêŋ whiŋ Pômdau dôŋ e sêmbac ndu, naŋ oc sêtap Anötö ndê mwasiŋ atu sa.” Ma Nalau Dabuŋ sôm, “Yomandô! Nac oc sêŋwhaŋ dau yêc gwelenŋ naŋ sêlhac ḥaŋga ma sêkôm. Ma ḥac si gwelenŋ ḥa-ḥandô oc êŋkuc ḥac pi undambê ndi.”

Anötö ndê aŋela sic gêŋ ḥandô nom-ŋga sa

¹⁴ Têŋ dinaŋ aö galic dao sêsêp daŋ, ma ḥamalac daŋ gitôm ḥamalac ndê Atu ndöc dao ḥahô. Sanem gol daŋ sac iŋ ḥagôlôŋ, ma iŋ kôc bienŋ mbwê-alö ma ḥamata sac andô. ¹⁵ Ma aŋela daŋ sa akêŋ Anötö ndê lôm dabuŋ, ma ta yom awha atu têŋ iŋ naŋ ndöc dao ḥahô bocdec bu, “Kwahic dec ôm nom-ŋga ḥandô sa, ma gêŋ hoŋ tilôwê su. Bocdinaj dec kôc nem bienŋ sa ndi, ma ndic gêŋ ḥandô sa pitigen.” ¹⁶ Dec iŋ naŋ ndöc dao ḥahô, naŋ sip têŋ nom gi, ma tim gêŋ ḥandô nom-ŋga ḥa iŋ ndê bienŋ dinaŋ, goc gic hoŋ sa sêpitigen.

¹⁷ Ma aŋela daŋ tiyham sa akêŋ lôm dabuŋ undambê-ŋga meŋ, naŋ kôc bienŋ mbwê-alö daŋ ḥamata sac andô. ¹⁸ Ma aŋela daŋ tiyham naŋ yob ya yêc Anötö ndê alta, naŋ sa meŋ, ma mbwêc awha atu têŋ aŋela naŋ hôc bienŋ ḥamata bu, “Kôc nem bienŋ, ma sôc ôm wain-ŋga naŋ yêc nom, naŋ

ndi, ma ndic wain ɻandô sa. Bu wain ɻandô kwahic dec ɻalôwê sa su.” ¹⁹ Dec aŋela dau sip nom gi ma tim wain ɻandô nom-ŋga ɻa iŋ ndê bienj. Ma iŋ gic sa pi gameŋ sênen kiŋ wain ɻakwi-ŋga. Gêŋ dinaŋ ti dôhôŋ Anötö ndê atac ɻandê pi lau sac nom-ŋga. ²⁰ Ma aö galic bu sem kiŋ wain ɻandô nom-ŋga dinaŋ yêc malac atu ɻamakê. Ma dac atu sa meŋ, ma hêc sa ɻasawa balin gitôm 300 kilometra, ma suŋ ɻagapoŋ atu. Nagapoŋ dau, hosi daŋ bu lom, dec oc meŋ têŋ iŋ tôkwa.

15

Aŋela 7 ma ɻawapac 7

¹ Dinaŋ su, ma aö galic gêŋ dalô atu daŋ tiyham yêc undambê, dec gasô ɻandô. Aŋela 7 sêkôc ɻawapac atu 7 bu sêkêŋ pi lau sac nom-ŋga, naŋ ti ɻawapac ɻambu-ŋga naŋ Anötö oc kêŋ. Bu ɻawapac 7 dinaŋ oc ndic dabij iŋ ndê atac ɻandê pi lau nom-ŋga e nom ɻatêm pacndê. ² Ma aö galic gêŋ daŋ gitôm gwêc naŋ ɻawa gitôm glas, ma ya yêc ɻalôm. Ma lau naŋ sêku gêŋ sac atu d ulu, naŋ sêlhac gwêc dau ɻamakê. Nac lau naŋ sêtec bu sênen akiŋ gêŋ sac dau me sêtoc iŋ ndê ɻagatu sa, ma sêkôc iŋ ndê ɻaê ɻanamba dom, ma ɻalêŋ dau dec sêku iŋ dulu. Nac sêkôc gêŋ wê-ŋga ɻaê hap naŋ Anötö dau kêŋ têŋ ɻac. ³ Ma ɻac sem Anötö ndê ɻagac akiŋ Moses ndê wê ma Anötö ndê Domba ndê wê. Nac sem bocdec, “O Pômdau Anötö ɻaŋga. Am kôm gêŋ atutu ti gêŋ ɻayham daêsam. O Kiŋ atu, naŋ gêm gôlinj nem lau tôm têm hoŋ, am nem lêŋ iŋ lêŋ ɻandô ma gitêŋ eŋ. ⁴ O Pômdau, am tigeŋ dabuŋ. Bocdinaj solop bu lau hoŋ sêtöc am, ma sêtoc am nem waêm

sa. Lau akêŋ gameŋ hoŋ oc sêmeŋ ma sênem akinj am, bu kwahic dec sêlic yêc awê bu am kôm gêŋ hoŋ ɻhalêŋ gitêŋ enj.”

⁵ Dinaŋ su, ma aö galic lau Israel-ŋga si †bac dabuŋ ɻagatam kac sa yêc undambê. Bac dau ti lau Israel-ŋga si lôm dabuŋ yêc gameŋ sawa, naŋ sêkêŋ Anötö ndê yomsu yêc ɻhalôm. ⁶ Ma aŋela 7 sêsa akêŋ lôm dabuŋ dau sêmeŋ, ma sêkôc ɻawapac atu 7. Nac sêsôc ɻakwê ɻawasi sêsêp, ma sêkic po gol kêgihi ɻac ɻabapo. ⁷ Ma aŋela atu hale si daŋ kôc sùc 7 naŋ sêmasaŋ ɻa gol, ma kêŋ têŋ aŋela 7 dinaŋ. Anötö naŋ mbo tali ɻapanj, naŋ kêŋ ɻawapac tidaу-tidaу naŋ tôc iŋ ndê atac ɻandê asê, naŋ sip sùc 7 dinaŋ e meŋhu. ⁸ Têŋ dinaŋ yawasu atu naŋ meŋ akêŋ Anötö ndê ɻawasi ti licwalô, naŋ gêm lôm dabuŋ ɻhalôm ahuc. Ma tu dinan-ŋga gitôm dom bu lau daŋ sêsôc lôm dabuŋ sêndi e aŋela 7 sêndic dabiŋ si gweleŋ sêkêŋ ɻawapac 7-ŋga dinaŋ pacndê.

16

Sùc ɻawapac-ŋga 7

¹ Têŋ dinaŋ aö gaŋgô awha atu daŋ yêc lôm dabuŋ ta yom têŋ aŋela 7 dinaŋ bocdec bu, “Andi, ma ɻawapac tôc Anötö ndê atac ɻandê asê-ŋga naŋ yêc mac nem sùc, naŋ atac sa sip nom ndi.”

² Dec aŋela ɻamata-ŋga tisa ma pô iŋ ndê sùc tuc, ma kêŋ ɻawapac daŋ sip nom gi. Ma lau naŋ sêkôc gêŋ sac ndê ɻadalô ma sêpôŋ haduc têŋ iŋ ndê ɻagatu, naŋ gamboc andô gêm ɻac ahuc ma sêŋsahê ɻandê atu.

³ Goc aŋela tilu-ŋga pô iŋ ndê sùc tuc sip gwêc, ma gwêc gêm dau kwi ti dac yeypac gitôm ŋgac batê danj ndê dac. Ma gêŋ tali gwêc-ŋga hoŋ sêmbac ndu.

⁴ Aŋela titö-ŋga pô iŋ ndê sùc tuc sip bu ti bubata, dec sêti dac. ⁵ Ma aö gaŋgô aŋela naŋ yob bu, naŋ sôm, “O Pômdau dabuŋ ŋandô, am naŋ mbo têŋ ŋamata-ŋga, ma kwahic dec mbo. Am kêmatoč lau, ma kêŋ ŋagêyô têŋ ŋac ŋalêŋ gitêŋ. ⁶ Nahu bu lau dinaj sêkêc am nem lau propet ti lau dabuŋ si dac siŋ. Ma kwahic dec am kêŋ dac têŋ ŋac sênôm. Ŋagêyô dau gic ŋac ŋawaê solop.” ⁷ Inj sôm yom dinaj su, goc aö gaŋgô awha danj sa akêŋ alta, naŋ ô yom ma sôm, “Aêc, Pômdau Anötö Naclai Nadau. Am kêkuc yom ŋandô ma kêmatoč lau, ma kêŋ ŋagêyô solop têŋ ŋac.”

⁸ Têŋ dinaj aŋela tihale-ŋga pô iŋ ndê sùc tuc pi ac, dec ac pec lau nom-ŋga gitôm ya gêŋ ŋac. ⁹ Ŋac sênsahê ŋandê atu ma sêtsac ŋandô. Magoc ŋac si ŋalôm ŋadandi ma ŋac sem dau kwi dom, ma sêtoc Anötö naŋ kêŋ ŋawapac dau têŋ ŋac, naŋ sa dom. Mba! Ŋac sênsôm yom sac sambuc pi iŋ ndê ŋaê.

¹⁰⁻¹¹ Goc aŋela ti-5-ŋga pô iŋ ndê sùc tuc pi gêŋ sac ndê pôŋ atu, ma gameŋ hoŋ naŋ gêŋ sac gêm gôliŋ, naŋ ŋasec sa. Gamboč sac daêsam sem lau sac nom-ŋga ahuc, ma sênsahê ŋandê atu e kôm ŋac sêseŋ êmbala. Magoc ŋac sem dau kwi ma sêhu si mêtê sac siŋ dom. Sênsôm yom sac-sac pi Anötö undambê-ŋga bu iŋ kêŋ ŋawapac dinaj têŋ ŋac.

¹² Ma aŋela ti-6-ŋga pô iŋ ndê sùc tuc sip bu atu Yupretes, dec bu dau pa. Bocdinaj kiŋ naŋ sêmeŋ akêŋ gameŋ ac pi-ŋga, naŋ si seŋ yêc bu sêlom bu dau. ¹³ Ma aö galic ŋalau sac tö, naŋ sêtôm pocwê.

Dan̄ sa akē̄j akō whasun̄, ma dan̄ sa akē̄j gē̄j sac whasun̄. Ma ɣalau sac titö-ŋga sa akē̄j propet tasaŋ* whasun̄. ¹⁴ Sadan̄ ndē ɣalau sac tö dinan̄ sêkôm gē̄j dalô atu-tu. Ma sêsa si bu sêndic kiŋ nom-ŋga hoŋ sa, bu sêndic siŋ tē̄j têm Anötö Naclai Nadau ndē bêc atu hôc asê. ¹⁵⁻¹⁶ Ma ɣac sic kiŋ hoŋ sa sêmbo gameŋ naŋ yêc Yom Hibru sêsam bu Amagedon.

Pômdau sôm yom bocdec, “Ayob daôm ɣapep! Aö wakē̄j puc pi ndoc wamen̄-ŋga dom, aö wamen̄ gitôm ɣac kaj. Mac lau naŋ anem ali ma amasan̄ daôm ɣapep ambo, mac oc atac ɣayham tu atap Anötö ndê mwasin̄ sa-ŋga. Tigen̄ lau naŋ sêmasaŋ dau dom tē̄j bêc aö wambu wamen̄, naŋ ɣac oc maya dau atu, gitôm lau naŋ sêmbo ɣamlic ɣambwa.”

¹⁷ Tê̄j dinan̄ anjela ti-7-ŋga pô in̄ ndê sùc tuc pi umboŋ. Ma awha atu dan̄ akē̄j pôŋ atu yêc lôm dabuŋ ta yom ma sôm, “Gê̄j hoŋ pacndê su!” ¹⁸ Ma sickac ti wapap gic ti ɣakêcsia atu, ma tiyhô gêm. Tiyhô dau atu andô. Tê̄j lau ɣamata-ŋga si têm e meŋ tê̄j kwahic dec, tiyhô dan̄ gêm atu gitôm in̄ dinan̄ dom. ¹⁹ Anötö gauc gêm malac atu Babilon ndê lau si mêtê sac, dec kêmatôc ɣac gitôm in̄ kê̄j in̄ ndê tac ɣandê atu sip laclhu dan̄ ma kê̄j tê̄j ɣac bu sênôm. Ma tu dinan̄-ŋga tiyhô atu dau gêm e gic malac atu Babilon kôc gi toŋ tö. Ma lau nom-ŋga si malac hoŋ sêtisac bocdinaŋ. ²⁰ Ma nduc ti lôc hoŋ sin̄ga. ²¹ Ma u ɣalhuc ɣan̄ga gitôm hoc ais sip

---

* **16:13:** Jon sam gê̄j sac tilu-ŋga naŋ sa akē̄j nom ɣalôm (Rev 13:11-18) bu propet tasaŋ. Nahu bu in̄ kôm gê̄j dalô atu-tu bu êjsau lau nom-ŋga. Alic Rev 19:20.

meñ tuc lau. Ais dinaj atu sac ma ñadehe gitôm 40 kilogram tôm gi. Gêj dau kêj ñawapac atu têj lau nom-ñga, ma sêsôm yom sac sambuc pi Anötö.

17

Awhê mockaiñ-ñga ma gêj sac

¹ Ma añela nañ sêkôc sùc 7, nañ si dañ têj aö meñ ma sôm, “Mweñ ma lic! Ñagêyô nañ Anötö oc kêj têj lauwhê mockaiñ-ñga hoñ ñadinda,* nañ ndöc gameñ nañ bu daësam sêpoc, n ar aö bu watôc têj am. ² Kiñ nom-ñga daësam sêtêj awhê mockaiñ-ñga dinaj si, ma sêkôm mêtê mockaiñ-ñga sêwhiñ inj. Ma lau nom-ñga sêñkuc inj ndê mêtê sac sêwhiñ, e ñac si gauc timboloc gitôm lau nañ sênôm wain ñanja ma kêñiñ ñac.”

³ Têj dinaj Ñalau Dabuñ kôm aö gatuñ kaiñ dañ sa, ma añela dau kôc aö gasa gameñ sawa ga. Ma yêc dindê aö galic awhê dañ ndöc gêj sac kokoc ñahô. Gêj sac dinaj ndê ñagôlôj 7, ma ñapo 10, ma aö galic ñaê sac-sac gêm inj ñamlic sambuc ahuc. ⁴ Awhê dau sôc ñakwê ñayham dadalô kokoc ma ñamayañ. Ma inj kêgôlôj dau ña gol, ma hoc ñayham, ma ña gêj ñawasi gwêc-ñga nañ sêsam bu pearl. Sùc

---

* **17:1:** Yêc 17:5 Jon whê sa bu yom nañ in to pi lauwhê mockaiñ-ñga ñadinda, nañ hêganôj malac Babilon, ma Rev 18:1-24 tôc ñalêj nañ Anötö oc kêj ñagêyô têj inj, nañ asê. Lau ñatô gauc gêm bu inj to yom dau pi malac Rom. Ma lau ñatô sêñyalê bu yom dau gitôm yom göliñ dañ, ma hêganôj lau hoñ nañ sêtec bu sêsôc Anötö ñapu ma sêkêj kisa inj ndê lau, tôm lau Babilon-ñga sêkôm têj lau Israel-ñga muñ su. Mêtê mockaiñ-ñga ti dôhôj pi mêtê sac nañ lau kaiñ dinaj sêkôm (alic Ais 23:16-17; ma Nah 3:4). Jon sôm bu awhê mockaiñ-ñga ndöc kêpiñ bu daësam, tôm malac Babilon dau (Jer 51:13).

gol daŋ yêc iŋ amba, ma iŋ ndê mêtê sac ti mêtê ɿadômbwi atu naŋ iŋ kôm, naŋ sip sùc dau ɿalôm e meŋhu. ⁵ Ma iŋ ndê ɿaê naŋ ɿahu yêc siŋ dau, naŋ sêto pi iŋ sêcbala bocdec bu:

Malac atu Babilon.
Lauwhê mockaiŋ-ŋga ma mêtê ɿadômbwi
nom-ŋga hoŋ
Nadinda.

⁶ Iŋ awhê naŋ kêgilí lau nom-ŋga bu sêndic Anötö ndê lau dabuŋ naŋ sêhoc yom asê pi Yisu, naŋ ndu. Ma aö galic bu dac naŋ sêkêc siŋ, naŋ kôm awhê dinaŋ ndê gauc tisac, gitôm iŋ nôm wain ɿaŋga. Aö galic iŋ ma gasö ɿandô.

⁷ Goc aŋela ndac aö bocdec bu, “Bocke dec am sö? Kêŋ daŋam aö, dec oc wawhê gêŋ sac ti ɿagôlôŋ ⁷ ma ɿapo 10, ma awhê naŋ ndöc gêŋ sac dau ɿahô, naŋ ɿahu sa têŋ am. ⁸ Gêŋ sac dinaŋ iŋ mbo muŋ-ŋga, magoc kwahic dec iŋ aŋgô mba. Ma tiŋambu iŋ oc pi sa akêŋ suŋ balinj sac ma Anötö oc seŋ iŋ su niŋga gacgeŋ. Ma lau nom-ŋga oc sêhêdaê ɿandô têŋ têm sêlic gêŋ sac dau. Nahu bu ɿamata-ŋga gêŋ sac dau mbo, ma kwahic dec aŋgô mba, tigeŋ tiŋambu oc mbu meŋ tiyaham. Anötö kêyalê lau sac nom-ŋga dinaŋ gwanaŋ su, têŋ ndoc iŋ kêŋ undambê ti nom, dec iŋ to ɿac si ɿaê sip Buku Tanli-ŋga dom.

⁹ “Lau naŋ sêkôc gauc ɿapep, naŋ oc sêŋyalê gêŋ dau ɿahu. Gêŋ sac ndê ɿagôlôŋ ⁷ sem dôhôŋ lôc ⁷ naŋ awhê dau ndöc. ¹⁰ Ma sem dôhôŋ kiŋ ⁷ whinj. Kiŋ amanđaŋ si ndoc pacndê su, ma kwahic dec kiŋ ti-6-ŋga gêm gôlinj mbo, ma kiŋ ti-7-ŋga ndê ndoc yêc dôŋ yêc. Tiŋambu kiŋ dau oc meŋ, magoc iŋ oc nem gôlinj ɿasawa balinj dom. ¹¹ Ma gêŋ sac

naŋ muŋ-ŋga mbo, ma kwahic dec aŋgô mba, naŋ oc ti kiŋ ti-8-ŋga. Inj oc mbo whiŋ kiŋ 7 si ton, magoc iŋ gic waē bu Pômdau oc seŋ iŋ su niŋga. **12** Ma ɻapo 10 naŋ am gêlic, naŋ sêti dôhôŋ kiŋ 10 naŋ si ndoc sênenem gôliŋ-ŋga yêc dôŋ yêc. Tigeŋ têŋ ndoc gêŋ sac mbu meŋ bu nem gôliŋ, naŋ kiŋ 10 dinaŋ oc sênenem gôliŋ sêwhiŋ iŋ. Magoc ɻac si ndoc dau oc apê eŋ. **13** Nac hoŋ oc sêpiŋ dau dôŋ, ma sêkêŋ ɻac si ɻaclai têŋ gêŋ sac ma sêšôc iŋ ɻapu. **14** Ma ɻac oc sêndic siŋ têŋ Anötö ndê Domba ti iŋ ndê lau. Tigeŋ Domba dau oc ku ɻac dulu. Nahu bu Anötö ndê Domba iŋ kiŋ hoŋ si Kiŋ, ma iŋ pômdau hoŋ si Pômdau. Ma iŋ ndê lau oc sêlhac sêwhiŋ iŋ. Nac lau naŋ iŋ kêyalin ɻac sa sêti iŋ ndê, ma kêgalêm ɻac sa, ma sêsap si sêkêŋ whiŋ iŋ dôŋ ɻapan.”

15 Ma aŋela dau gic têku yom ma sôm têŋ aö, “Am gêlic bu daësam naŋ awhê mockain-ŋga ndöc. Bu dinaŋ sem dôhôŋ lau titon-titon ma lau awha têŋtêŋ, ma lau akêŋ nom ɻagameŋ hoŋ. **16** Ma am gêlic gêŋ sac ti iŋ ndê ɻapo 10 naŋ sêti dôhôŋ kiŋ sac 10 dinaŋ. Nac oc sêkêŋ kisa awhê mockain-ŋga dau, ma sêkôm iŋ tisac. Nac oc sêkôc iŋ ndê ɻakwê su, sêneŋ iŋ ndê ɻamsôm, ma sêkêŋ ya neŋ iŋ su. **17** Nac oc sêkôm bocdinan, nahu bu Anötö dau kêŋ gauc sip ɻac si ɻalôm bu sêkêŋ si ɻaclai têŋ gêŋ sac ma sêšôc iŋ ɻapu, ma sêkêŋ kisa awhê mockain-ŋga. Anötö k êyalin ɻagêyô dinaŋ sa gwanaŋ su, ma kiŋ sac dinaŋ oc sêkôm iŋ ndê yom ɻandô sa. **18** Awhê mockain-ŋga naŋ am gêlic su, iŋ ti dôhôŋ malac atu naŋ kiŋ nom-ŋga hoŋ s êsôc iŋ ndê ɻagoliŋ sac-ŋga ɻapu.”

18

Babilon tisac

¹ Dinaŋ su, ma aö galic aŋela daŋ tiyham sip akēŋ undambê meŋ. Iŋ ndê ɻaclai atu, ma iŋ ndê ɻawâti ɻawasi atu pô nom. ² Ma iŋ mbwêc awha atu, “Malac atu Babilon tisac su. Aêc, tisac su ma tigasaj. Kwahic dec lau daŋ oc sêndöc malac dau tiyham dom, ma oc ti ɻalau sac si gameŋ, ma mbac naŋ seŋ gêŋ ɻasu, naŋ si gameŋ. ³ Malac dau tisac, ɻahu bu iŋ wê lau nom-ŋga sêsa seŋ sac-ŋga gitôm awhê mockain-ŋga daŋ. Kiŋ nom-ŋga sêkôm mêtê sac sêwhiŋ iŋ, ma lau nom-ŋga bocdinaŋ. Nac sêŋkuc iŋ ndê mêtê sac e ɻac si gauc timboloc tôm lau naŋ sênôm wain ma kêŋiŋ ɻac. Ma lau sêtidulu gêŋ-ŋga sêtap awa atu sa tu iŋ ndê mêtê êmwasiŋ dau ɻa gêŋ ɻayham-ɻayham-ŋga.”

⁴ Ma aö gangô awha daŋ tiyham akēŋ undambê naŋ sôm yom bocdec, “O aneŋ lau. Aŋgô! Alhö su yêc malac dinaŋ ma ambo awê, mboe mac aŋkuc iŋ ndê mêtê sac ma atap ɻawapac atu sa tôm iŋ dau. ⁵ Alhö su, ɻahu bu iŋ ndê sac pi e gi sun undambê sa, ma Anötö gauc gêm mêtê sac hoŋ dinaŋ. ⁶ Kwahic dec sac naŋ malac dau kôm têŋ lau, naŋ oc sêô tidim lu mbu têŋ iŋ. Iŋ oc êŋsahê ɻawapac atu, naŋ hôc gêlêc ɻawapac naŋ iŋ kêŋ têŋ lau, naŋ su. Oc nditôm iŋ nôm gêŋ yêc dau ndê laclhu ɻawapac-ŋga naŋ iŋ kêŋ têŋ lau sênôm. ⁷ Têŋ ɻamata-ŋga iŋ toc dau sa, ma kêmwasinj dau ɻa gêŋ ɻayham-ɻayham. Tigenj kwahic dec iŋ oc êŋsahê ɻawapac ti ɻandê atu ô gêŋ ɻayham dinaŋ su. Tôm ɻasawa balinj lec iŋ sôm yom pi dau bocdec bu, ‘Aö gambo gatôm kwin, ma oc wambo ɻayham eŋ.

Wataŋ danguibo gitôm awhê sawa daŋ dom.⁸ Tu dinaŋ-ŋga, yêc bêc tigeŋ ɻhalôm, ɻawapac daêsam oc nem iŋ ahuc. Iŋ ndê lau oc sêpônda gêŋ daneŋ-ŋga, daêsam oc sêmbac ndu ma daêsam oc sêtaŋ danguibo, ma Pômdau Anötö oc kêŋ ya neŋ iŋ su. Anötö iŋ Naclai ɻadau, ma iŋ oc êmatôc iŋ, ma kêŋ ɻawapac hoŋ dinanj têŋ iŋ.

⁹ “Ma kinj nom-ŋga naŋ sêkôm mêtê sac sêwhinj iŋ, ma sépo dau sa ɻa iŋ ndê gêŋ ɻayham-ɻayham, naŋ oc sêlic yawasu atu naŋ sa akêŋ iŋ. Ma ɻac oc sêtaŋ atu pi iŋ. ¹⁰ Nandê naŋ iŋ hôc, naŋ oc kôm ɻac sêtöc dau atu, ma ɻac oc sêlhac ahê ma sêtaŋ bocdec bu, ‘Oyaê, Oyaê! O malac atu Babilon. Muŋ-ŋga am malac ti ɻaclai atu! Tigeŋ acgatu ɻasawa tigeŋ lec am tisac, ma gacgeŋ giŋam su!”

¹¹ “Ma lau sêtidulu gêŋ-ŋga bocdinaŋ. ɻac hoŋ oc sêtaŋ atu tu iŋ-ŋga. ɻahu bu iŋ giŋga su, ma lau mba bu sênenlhi ɻac si wapa tiyham. ¹² Muŋ-ŋga lau Babilon-ŋga semlhi ɻac si gêŋ kaiŋ gitôm gol, silba, ma ɻhoc ɻayham-ɻayham, pearl, ma po ɻawasi ti ɻadalô ɻayham-ɻayham. Ma semlhi a ɻayham tidau-tidau, ma gêŋ daêsam naŋ lau sêmasaŋ ɻa a ɻayham-ɻayham, ma ɻa elepan ɻapo ti ain, brons, ma hoc ɻawasi. ¹³ M a semlhi gêŋ naŋ dakêŋ sip gêŋ daneŋ-ŋga gitôm msê, ma semlhi a ɻakwi ti gêŋ ɻamalu ɻayham ɻaôli atu-tu, wain, olib ɻakwi, bolom ma plawa. Ma semlhi makao, domba, hosi, ma kaleta. Ma semlhi lau ɻatô tu bu sêti ɻac si lau akinj ɻambwa-ŋga.

¹⁴ “B ocdinaŋ lau wapa-ŋga dinaŋ oc sêrôm, ‘Gêŋ ɻayham-ɻayham hoŋ naŋ am tac whinj, naŋ kwahic dec giŋga su. Am nem mone ti ɻawasi hoŋ pacndê

sambuc.’ ¹⁵ Lau naŋ sêtidulu gêŋ dau ma sêtap mone daêsam sa yêc Babilon, naŋ oc sêlhac ahê ti sêtöc dau atu, ma sêhu danjibo atu asê ti sêtaŋ. ¹⁶ Ma ɻac oc sêmbwêc, ‘Oyaê, Oyaê, malac atu! ɻamata-ŋga am nem lau sêšôc ɻakwê ɻayham gitôm kiŋ si. Ma g ol ti pearl ma hoc ɻayham-ɻayham daêsam ti nem gôlôn atu. ¹⁷ Tigeŋ acgatu ɻasawa tigeŋ ma gêŋ ɻayham hoŋ dinaj siŋga su.’

“Ma lau naŋ sem gôliŋ waŋ atu gwêc-ŋga, ma lau naŋ sêkôm gweleŋ sêmbo waŋ, ma lau naŋ sêpi waŋ sêšôc sêsa tu sêtap awa sa-ŋga, naŋ hoŋ oc sêlhac ahê ma tahê. ¹⁸ Têŋ ndoc sêlic yawasu atu naŋ pi akêŋ malac dau, naŋ ɻac oc sêšôm, ‘Malac dan hôc gêlêc malac atu dinaj su dom. Yomandô!’ ¹⁹ ɻac si ɻalôm oc ɻawapac atu e sêkêŋ kop pi ɻac ɻagôlôn. Ma ɻac oc sêtaŋ atu ti sêmbwêc bocdec bu, ‘Oyaê, Oyaê, malac atu! ɻamata-ŋga iŋ malac ti lêlôm. Ma waŋ ɻadau hoŋ naŋ sêkôc wapa sêšôc sêsa ɻapanj, naŋ sêtap mone atu sa yêc iŋ. Magoc acgatu ɻasawa tigeŋ lec ma iŋ giŋga su.’ ”

²⁰ Ma aö gangô awha dan sôm yom bocdec bu, “Mac lau undambê-ŋga hoŋ atac ɻayham atu! Anötö ndê lau ɬaposel, tilau propet, ma lau dabuŋ ɻatô, mac hoŋ atisambuc! Kwahic dec Anötö kêŋ ɻagêyô têŋ malac atu Babilon, ô mêtê sac naŋ Babilon kôm têŋ mac.”

²¹ Têŋ dinaj aŋela ɻaŋga dan hôc hoc atu dan sa, goc tuc sip gwêc gi, ma sôm, “Nalêŋ tigeŋ Anötö oc tôc iŋ ndê ɻaclai asê ma seŋ malac atu Babilon su. ²² Lau dan oc sêmbo malac dau ɻalôm tiyham dom. Oc tôm dom bu danjô lau wê-ŋga sêyu gasuc me dahuc ma sêndic hap tiyham. Ma lau naŋ sêkôm

gweleŋ tidaū-tidaū me lau naŋ sêmasaŋ bolom, naŋ si daŋ oc sêmbo tiyham dom. ²³ Lam daŋ oc ñawê sa dom, ma lauwhê ti ñgac oc sênem dau tiyham dom. Muŋ-ŋga lau Babilon-ŋga naŋ sêtidulu gêŋ, naŋ sêti lau tiwaê nom-ŋga. Ma Babilon ndê mêtê sac gic wasu lau hoŋ e ñjac si gauc kêŋsôŋ ma wê ñjac sêsa seŋ sac-ŋga. ²⁴ Ma yêc malac dau, lau sêkêc Anötö ndê lau propet ti ndê lau dabuŋ si dac siŋ, tôm ñjac sic Anötö ndê lau ñatô ndu yêc nom ñagameŋ hoŋ.”

19

Lau undambê-ŋga sêmpij Anötö

¹ Têŋ dinaŋ aö gaŋgô ŋ akêcsia atu yêc undambê g itôm lau daësam sêmbwêc bocdec, “Haleluya! Tampinj yac neŋ Anötö, bu iŋ ndê ñaclai ti waê ma ñawasi atu, ma mwasiŋ nem lau si-ŋga yêc iŋ tawasê. ² Tampinj iŋ, bu iŋ kêmatôc lau ñjalêŋ gitêŋ ma ti yom ñandô. Bu malac atu Babilon iŋ gitôm awhê mockain-ŋga daŋ, ma iŋ ndê mêtê sac tidaū-tidaū kôm gameŋ nom-ŋga hoŋ sêtisac. Ma kwahic dec Anötö kêmatôc malac dau ma kêŋ ñagêyô atu ô iŋ ndê lau akiŋ si dac.” ³ M a ñjac hoŋ sêmbwêc tiyham ma sêšôm, “Haleluya! Yawasu atu oc pi akêŋ Babilon ñapaŋ.” ⁴ Ma lau bata 24 ti aŋela atu hale sêpôŋ haduc ma sêmpij Anötö naŋ ndöc ndê pôŋ atu. Ma sêmbwêc bocdec, “Yomandô! Haleluya!”

⁵ Têŋ dinaŋ aö gaŋgô awha daŋ s a akêŋ pôŋ atu, naŋ sôm, “O Anötö ndê lau akiŋ! Mac lau hoŋ naŋ atoc iŋ sa ma asôc iŋ ñapu, mac lau tiwaê ma lau waêmba hoŋ ampiŋ yac neŋ Anötö!” ⁶ Ma aö gaŋgô

awha daêsam sêmbwêc yom tiyham. Nakêcsia dau gitôm bu hêc atu, ma gitôm wapap gic. Ma sêsôm, “Haleluya! Yac neñ Pômdau, Anötö Naclai ñadau, gêm gôlinj gêj hoñ. ⁷ Datoc inj ndê waê sa ti atac ñayham atu! Bu ndoc menj sa bu Anötö ndê Domba nem inj ndê awhê.* Awhê dau kêmasañ dau su, ⁸ ma Anötö kêj ñakwê ñayham ma ti ñawasi atu têj inj bu sôc.” Nakwê ñayham dinañ gêm dôhôj mêtê gitêj hoñ nañ Anötö ndê lau dabun sêkôm.

⁹ Goc anjela dinañ sôm têj aö, “To yom dindec, ‘Atac ñayham mac lau hoñ nañ Anötö kêgalêm mac sa bu aneñ Domba ndê mwasinj nem awhê-ñga.’” Ma inj gic têku yom ma sôm, “Yom dindec inj Anötö ndê yom ñandô.” ¹⁰ Aö gañgô yom dinanj su, goc gahu daunj gayêc inj gahi-ñga bu wampin inj. Magoc inj kalhac aö ahuc ma sôm, “Mba! Kôm bocdinañ dom! Bu aö ñgac akiñ ñambwa, gitôm am, ma gitôm am nem asidôwai hoñ nañ sêsap yom ñandô pi Yisu dôñ. Pôñ hamduc têj Anötö ma nem akiñ inj tigenj! Bu yom ñandô nañ lau sêhoc asê pi Yisu, nañ ti lau prophet si yom, nañ ñahu andô.”

Sinj atu têj bêc ñambu-ñga

¹¹ Têj dinañ aö galic undambê kac sa, ma hosi sêsêp danj kalhac aö anjôn-ñga. Ma ñgac nañ ndöc hosi dau ñahô, nañ sêsam inj ndê ñaê bu “Ngac sôm yom ñandô ti kôm ndê yom ñandô sa-ñga.” Inj kêmâtôc yom ma gic sinj têj lau ñalêj gitêj. ¹² Inj tandô gitôm ya ñawê, ma sanem kiñ-ñga daêsam sac inj ñagôlôj. Ma ñaê nañ Anötö to pi inj, nañ

---

* **19:7:** Awhê nañ Domba oc nem, nañ gêm dôhôj lau hoñ nañ sêkêj whinj Yisu, nañ séti inj ndê gôlôwac dabunj.

ηamalac daŋ sêŋyalê dom. Inj tigenj kêyalê. ¹³ Aö galic ηakwê balinj naŋ in sôc, naŋ dac hi ahuc.† Sêsam inj ndê ηaê bu, “Anötö ndê Yom.” ¹⁴ Ma lau sinj-ŋga undambê-ŋga sêndöc hosi sêsep, sêsoc ηakwê sêsep ηawasi ηayham, ma sêŋkuc inj. ¹⁵ Aö galic bienj ηamata sa yêc inj ndê whasun bu ndic lau sac nom-ŋga, ma inj kôc tôc kiŋ-ŋga ti ηaclai atu bu êŋgwiniŋ ηac ma ku ηac dulu. Anötö Νaclai Νadau inj tac ηandê atu pi lau nom-ŋga, ma ηgac dinaj oc kwê ηac dôŋ, gitôm lau sêkwê wain ηandô dôŋ e ηakwi sa. ¹⁶ Ma aö galic bu sêto ηaê daŋ pi inj ndê ηakwê, ma pi inj apuhu bocdec bu, “Kiŋ hoŋ si Kiŋ, ma pômdau hoŋ si Pômdau.”

¹⁷ Têŋ dinaj aö galic anjela daŋ kalhac ac ηahô. Ma inj mbwêc awha atu têŋ mbac hoŋ naŋ sêhu sêmbo lôlôc bocdec bu, “Akac daôm sa ameŋ, bu aneŋ mwasiŋ atu naŋ Anötö kêmasaŋ.” ¹⁸ Amenj ma aneŋ lau sac nom-ŋga si ηamsôm. Kiŋ ti lau bata sinj-ŋga ma lau atu-tu, ma lau sinj-ŋga ti ηac si hosi, lau akiŋ ti lau naŋ sêmbo ηambwa, ma lau tiwaê ma lau waêmba, lau hoŋ dinaj mac ameŋ aneŋ ηac si ηamsôm.”

¹⁹ Ma aö galic gêŋ sac ηamata-ŋga, ma kiŋ nom-ŋga, ma ηac si lau sinj-ŋga hoŋ sêkac dau sa bu sêndic sinj têŋ in naŋ ndöc hosi sêsep ηahô ti inj ndê lau. ²⁰ Magoc sêkôc gêŋ sac dau dôŋ, ma propet tasaŋ whinj. Propet tasaŋ dinaj, inj gêŋ sac tilu-ŋga naŋ kôm gêŋ dalô atu-tu gêm gêŋ sac ηamata-ŋga anjô. Inj kôm gêŋ dalô dinaj ma kêsau lau naŋ gêŋ sac

---

† **19:13:** Lau ηatô gauc gêm bu dac dinaj inj ndê ηacyo si dac - alic Rev 14:14-20; ma Ais 63:1-3. Ma ηatô gauc gêm bu Yisu dau ndê dac, naŋ inj ndê ηacyo sêkêc sinj.

ndê ɻadalô kalhac ɻac si sêcbala ma sêpôj haduc têj in ndê ɻagatu. Têj ndoc sêlô gêj sac lu dinaj dôj, naŋ ɻac sic inlu ndu dom. Sêmbo tali, ma sêmbalij inlu sêsip sê atu ya-ɻga, naŋ gêj ɻandê solpa golom ɻapanj. ²¹ Ma bien ɻamata sa akêj ɻac naŋ ndöc hosi ɻahô whasunj, ma gic inlu si lau hoŋ ndu. Ma mbac hoŋ sêhu sêsip ma seŋ ɻac si ɻamsôm. Seŋ ma seŋ ma seŋ, e sêlic ɻa tandô.

20

Yala 1,000

¹ Ma aö galic aŋela daŋ sip akêj undambê meŋ. Inj aŋela naŋ kôc ki bu yob suŋ baliŋ sac ɻagatam. Ma inj kôc sen gapocwalô-ɻga atu daŋ yêc inj amba. ²⁻³ Inj sip nom gi ma kôc akô dôj, mboc akwa naŋ dasam bu ɻac yeyec me Sadanj. Inj kôc inj ma sô inj dôj ɻa sen dinaj, goc kêbalij inj sip suŋ baliŋ gi. Ma inj kêlahi gatam ahuc ma sap dôj. Sadanj oc ndöc gapocwalô dinaj gitôm yala 1,000. Bocdinaj oc tôm dom bu inj sa ndi bu éŋsau lau nom-ɻga tiyham e yala 1,000 dinaj pacndê su. Ma tinjambu Anötö oc éŋgapwêc inj su ma inj oc sa awê meŋ ma mbo ɻasawa apê.

⁴ Aö tanjhê undambê tiyham, ma galic lau naŋ Anötö kêj ɻaclai têj ɻac bu sêmatôc lau, naŋ sêndöc si pôj atu. Ma aö galic lau ɻatô. Muŋ-ɻga lau dinaj sêlhac ɻaŋga ma sêpuc Anötö ndê yom dôj, ma sêhoc yom asê pi Yisu. ɻac sêpôj haduc têj gêj sac ma têj inj ndê ɻagatu dom, ma sêkôc inj ndê ɻadalô pi ɻac si sêcbala me amba dom. Ma tu dinaj-ɻga lau ɻatô sêkêj kisa ɻac ma sêtim ɻac si ɻagôlôj kic. Magoc kwahic dec Anötö uŋ ɻac

sa sêmbo tali tiyham, bu sênem g ôliŋ sêwhiŋ Yisu gitôm yala 1,000. ⁵ Dinaŋ ti têm lau ɻamata-ŋga sêtisa-ŋga. Lau ɻatô naŋ sêmbac ndu su, naŋ oc sêtisa dom e yala 1,000 dinaŋ pacndê. ⁶ Lau naŋ sêtisa têŋ têm ɻamata-ŋga dinaŋ, ɻac lau dabuŋ ma sêtap Anötö ndê mwasin atu sa. ɻac oc sêti lau dabuŋsiga bu sêlhac Anötö lu Yisu aŋgô-ŋga, ma ɻac oc sênem gôliŋ sêwhiŋ inj gitôm yala 1,000. Ma ɻac oc sêmbo ɻayham têŋ bêc Anötö êmatôc lau, bêc naŋ lau sêmbac ndu tidim tilu-ŋga.

Sadan ndê têm pacndê

⁷ Tiŋambu, têŋ yala 1,000 dinaŋ pacndê su goc Anötö oc êngapwêc Sadan su yêc gapocwalô. ⁸ Ma inj oc sa ndi bu êŋsau lau naŋ sêmbo nom ɻagameŋ hoŋ, ma ndic ɻac sa bu sêndic siŋ têŋ Anötö ndê lau. Sadan oc ndic lau daêsam andô sa, nditôm gaŋgac gwêc-ŋga, oc dasê sa nditôm dom. Anötö ndê ɻacyo dinaŋ sêtôm Gog ma Magog.* ⁹ Aö galic ɻac sêti akêŋ gameŋ hoŋ ma sêŋsêlêŋ tawahô sa e sêhôc asê gameŋ naŋ Anötö ndê lau sêndöc. Gameŋ dinaŋ malac atu naŋ Anötö tac whiŋ. Ma sêŋgihi Anötö ndê lau ahuc bu sêndic ɻac, magoc Anötö kêŋ ya sip akêŋ undambê meŋ gêŋ ɻac hoŋ su. ¹⁰ Ma têŋ dinaŋ inj kêŋ ɻagêyô atu têŋ Sadan naŋ kêsau ɻac. Inj kêbalinj inj sip sê atu ya ti gêŋ ɻandê solpa-ŋga, naŋ muŋ-ŋga sêmbalinj gêŋ sac lu prophet tasauŋ sêsep si su. Yêc gameŋ dindê ɻac oc sêŋsahê ɻandê atu andô ɻapanj têŋ acsalô ma têŋ ôbwêc, oc pacndê dom.

Anötö oc êmatôc lau batê

---

* **20:8:** Gog ma Magog - ɻaê lu dinaŋ hêganôŋ lau hoŋ naŋ dangapêc têŋ Anötö ma sêkêŋ kisa têŋ inj ndê lau. Alic yom ɻatô yêc Ese 38-39.

11 Dinaŋ su, goc aö galic pôŋ sêsep atu, ma Pômdau dau ndöc ɻahô. Ma umboŋ ma nom giŋga su yêc iŋ aŋgô-ŋga, ma pacndê sambuc. **12** Goc aö galic lau batê hoŋ naŋ sêtisa tiyham. Lau tiwaê, ma lau waembâ sêwhiŋ, hoŋ sêtisa s êmbo tali tiyham, ma sêlhac Anötö ndê pôŋ atu ɻa-ndö-ŋga. Muŋ-ŋga, têŋ ndoc lau dinaŋ sêmbo tali, naŋ yom pi ɻac si mêtê, ma gêŋ hoŋ naŋ sêkôm, naŋ sêto sip buku yêc undambê. Ma kwahic dec Anötö kac buku hoŋ dinaŋ sa, ma Buku Tanli-ŋga whiŋ, bu êmatôc ɻac hoŋ êŋkuc mêtê bocke naŋ sêkôm têŋ têm sêmbo tali. **13** Lau hoŋ naŋ sêmbac ndu sêsep gwêc si, naŋ sêtisa yêc gwêc ɻalôm. Ma lau batê sêsa akêŋ gameŋ bocke naŋ sêmbac ndu sêyêc naŋ. Ma Anötö kêmatôc ɻac hoŋ tôm gi, kêkuc gêŋ bocke naŋ ɻac sêkôm su. **14** Pacndê su, goc iŋ kêbalinj iŋ ndê ɻacyo lu naŋ sêsam bu, “Naclai Dambac Ndu-ŋga” ma “Naclai Lambwam-ŋga,” naŋ sêsep sê atu ya-ŋga ɻalôm si. Ya atu dinaŋ ti gameŋ bu lau sac sêmbac ndu tidim tilu-ŋga. **15** Ma lau hoŋ naŋ si ɻaê yêc Buku Tanli-ŋga dom, naŋ Anötö kêbalinj ɻac sêsep ya atu sêwhiŋ.

21

Malac Jerusalem Wakuc

1 Têŋ ndoc dinaŋ aö galic undambê wakuc, ma nom w akuc, bu nom ti gwêc ɻamata-ŋga ma undambê ɻamata-ŋga siŋga su. **2** Ma aö galic malac dabuŋ Jerusalem wakuc, naŋ Anötö kêŋ sip akêŋ undambê meŋ. Iŋ kêgôlôŋ malac wakuc dau ɻa gôlôŋ ɻayham kêlêc, gitôm sêŋgôlôŋ awhê dan tu bu nem ɻagac-ŋga. **3** Ma aö gaŋgô awha atu dan sa akêŋ

pôŋ atu meŋ, naŋ sôm, “Kwahic dec Anötö ma iŋ ndê lau oc sêmbo sêwhiŋ dau. Iŋ dau oc ndöc whiŋ ñac ti ñac si Anötö, ma ñac sêti iŋ ndê lau. ⁴ Nawapac têm akwa-ŋga hoŋ pacndê su. Anötö oc puŋ tasulu su yêc iŋ ndê lau tandô. Ma ñac oc sêmbac ndu me sêhôc ñandê tiyham dom, ma ñac oc tasulu sa me sêtaŋ dangibo tiyham dom.”

⁵ Ma iŋ naŋ ndöc pôŋ atu, naŋ sôm têŋ aö, “Kwahic dec aö oc wamasan gêŋ hoŋ tiwakuc. Am to yom naŋ aö wasôm têŋ am, bu aneŋ yom iŋ yom ñandô, ma am to sip bapia bu lau sêsam ma sêkêŋ whiŋ.” ⁶ Goc iŋ sôm têŋ aö, “Aö gac hu gêŋ hoŋ, ma wandic dabiŋ gêŋ hoŋ. Aêc, aö gati ñamata gêŋ hoŋ, ma aö gati ñambu gêŋ hoŋ. Ma kwahic dec gêŋ hoŋ ñandô sa su. Lau hoŋ naŋ bu yô ñac, naŋ wakêŋ bu têŋ ñac sênôm yêc Bubata Taŋli-ŋga. Aö wakêŋ bu dau têŋ ñac ñambwa. ⁷ Lau hoŋ naŋ sêlhac ñaŋga ma sêku sac dulu, naŋ oc sêwêkaiŋ gêŋ wakuc hoŋ dindec. Aö wati ñac si Anötö, ma ñac oc sêti aneŋ balékoc awhê ma ñgac. ⁸ Tigeŋ lau naŋ sêtöc dau ma sêsêc si sêkeŋ whiŋ Yisu ahuc, ma lau naŋ sêkeŋ whiŋ dom, lau naŋ sêkôm mêtê sac ti mêtê mockaiŋ-ŋga, ñac naŋ sic ñamalac ndu, lau m bectoma, lau naŋ sem akiŋ gwam, ma lau naŋ sêkôm tasaj, lau kaiŋ dinaŋ hoŋ oc sêwêkaiŋ gameŋ ya-ŋga, naŋ ya sa ñapan, ma gêŋ ñandê solpa oc tuŋ ñac. Gêŋ dinaŋ ti ñac si sêmbac ndu tilu-ŋga.”

⁹ Aö gaŋgô yom dinaŋ su, goc aŋela daŋ têŋ aö meŋ. Iŋ aŋela 7 naŋ sêkôc sùc ñawapac ñambu-ŋga-ŋga, naŋ si daŋ. Ma iŋ sôm têŋ aö bu, “Mweŋ, ma lic! Aö watôc têŋ am, awhê naŋ Anötö ndê Domba oc nem.” ¹⁰ Goc Ñalau kôm aö gatuŋ kaiŋ

dan̄ sa, ma aŋela dau kōc aö sa ma kēŋ aö galhac lōc atu dan̄ ɻahô. Ma malac dabun̄ Jerusalem, naŋ Anötö kēŋ sip akēŋ undambê meŋ, naŋ iŋ tōc tēŋ aö. ¹¹ Anötö ndê ɻawasi gêm malac dau ahuc. Ma malac dau ɻawasi sa gitôm hoc ɻayham jaspa ma ɻawa gitôm glas. ¹² Aö galic tuŋ balin̄ dan̄ kēgihi malac dau, ma gatam 12, ma aŋela 12 naŋ sêyob gatam. Ma yêc gatam 12 aö galic ɻaê 12. Lau Israel-ŋga si gôlôwac ton̄ 12 si ɻaê dinaŋ. ¹³ Gatam tö sêyêc tuŋ tēŋ ac pi-ŋga, gatam tö tēŋ ac sip-ŋga, gatam tö yêc ɻamakê daŋga, ma gatam tö yêc daŋga. ¹⁴ Tuŋ dau sêkwê sac hoc atu 12 ɻahô. Ma aö galic Anötö ndê Domba ndê lau aposel 12 si ɻaê sêyêc hoc 12 dinaŋ.

¹⁵ Aŋela naŋ sôm yom dau tēŋ aö, naŋ kōc gêŋ danem dôhôŋ gêŋ-ŋga dan̄ naŋ sêmasaŋ ɻa gol, bu nem dôhôŋ malac, ma tuŋ ti gatam. ¹⁶ Iŋ gêm dôhôŋ malac, ma tap sa bu malac ɻa-balîŋ-ŋga gitôm dôŋ 12,000, ma gic pôc-ŋga gitôm dôŋ 12,000, ma pi lôlôc-ŋga gitôm dôŋ 12,000.* ¹⁷ Ma iŋ gêm dôhôŋ tuŋ dau ɻadandi, naŋ gitôm dôŋ 144.† Iŋ kékuc dôhôŋ naŋ ɻamalac sênen dôhôŋ gêŋ-ŋga, ma gêm dôhôŋ malac dau. ¹⁸ Tuŋ dinaŋ, sêmasaŋ ɻa hoc ɻawasi jaspa. Ma malac dau sêmasaŋ ɻa gol ɻawasi atu ma ɻawa gitôm glas. ¹⁹⁻²⁰ Ma hoc atu-tu 12 naŋ tuŋ sac ɻahô, naŋ sêŋgôlôŋ ɻa ɬhoc ɻayham-ɻayham. Sêŋgôlôŋ hoc ɻamata-ŋga ɻa hoc ɻayham naŋ sêsam bu jaspa, ma hoc tilu-ŋga sêŋgôlôŋ ɻa sapaya, ma hoc titö-ŋga e têŋ hoc a tu ti-12-ŋga, naŋ

---

* **21:16:** Dôŋ dinaŋ sêsam bu ‘Stedia,’ ma stedia 12,000 dinâŋ gitôm 2,200 kilometra. † **21:17:** Dôŋ dinaŋ sêsam bu ‘Kyubit,’ ma kyubit 144 gitôm 65 mita.

sêngôlôŋ ña aget, emerel, oniks, kanelian, krisolait, beril, topas, krisopras, yasant, ma ametis. ²¹ Ma gatam 12 dinaŋ sêmasan̄ ña gêŋ ñawasi gwêc-ŋga 12 naŋ sêsam bu pearl. Ma seŋ atu naŋ gic malac dau kôc, naŋ sêmasan̄ ña gol ñawasi atu, ma ñawa gitôm glas.

²² Aö taŋhê malac, ma galic bu Anötö ndê lôm dabuŋ daŋ kalhac dom. Nahu bu Pômdau Anötö Naclai Nadau, lu iŋ ndê Domba sêndöc malac dau ñalôm, ma lau malac-ŋga sêpônda lôm dabuŋ daŋ tu bu sênem akiŋ Anötö-ŋga dom. ²³ Ma ac ti ayô mba, ñahu bu Anötö dau ndê ñawasi pô malac, ma iŋ ndê Domba ndê ñawê ti lam malac-ŋga. ²⁴ Lau akêŋ gameŋ hoŋ oc sêŋsêlêŋ sêmbo ñawê atu naŋ sa akêŋ malac dau. Ma kiŋ nom-ŋga oc sêšôc malac dau sêndi ti ñac si waê ti ñawasi tôhôŋ. ²⁵ Ôbwêc ti ñ asec pacndê sambuc, ma tu dinaŋ-ŋga oc sêšêc gatam ahuc dom. ²⁶ Gêŋ ñawasi ma gêŋ tiwaê akêŋ nom ñagameŋ sambob, naŋ Anötö oc kôc sa sôc malac dau ndi. ²⁷ Magoc gêŋ ñadômbwi daŋ oc sôc ndi dom. Lau naŋ sêkôm mêtê sac ma lau tasan̄ daŋ oc sêšôc sêndi dom. Lau naŋ si ñâe yêc Anötö ndê Domba ndê Buku Taŋli-ŋga, naŋ tawasê oc sêšôc sêndi.

22

Bu Taŋli-ŋga

¹ Goc aŋela dinaŋ tôc Bu Taŋli-ŋga têŋ aö, naŋ ñawa gitôm glas. Bu dau hêc sa yêc Anötö ma Domba si pôŋ atu, ² ma k eseleŋ kékuc seŋ atu naŋ gic malac dau kôc. Ma A Taŋli-ŋga kalhac bu dau ñamakê daŋga lu-lu, ma gêm ñandô tôm ayô hoŋ.

Ma lau nom-ŋga hoj naŋ sêndöc malac Jerusalem wakuc, naŋ oc gêmbac kôm ŋac dom, bu A Taŋli-ŋga dau ŋaſauŋ oc kôm ŋac ŋamlic ŋayham ŋapanj.

³ Têŋ têm ŋamata-ŋga Anötö pucbo nom tu ŋamalac si sac-ŋga, tigeŋ têŋ têm ŋambu-ŋga ŋawapac dau oc pacndê sambuc. Anötö lu Domba si pôŋ kiŋ-ŋga oc lhac malac lôm, ma in ndê lau oc sênen akiŋ in yêc dindê. ⁴ Ŋac oc sêlic in aŋgô andô, ma in ndê ŋaê oc yêc ŋac si sêcbala. ⁵ Gameŋ oc ŋasec sa tiyham dom, bu ôbwêc pacndê, ma lau oc sêpônda lam ŋawê ti ac ŋawê dom. Nahu bu Pômdau Anötö ndê ŋawê oc pô ŋac. Ma lau dinaŋ oc sêmbo ti sênen gôliŋ sêtôm kiŋ ŋapanj.

Pômdau Yisu oc mbu meŋ

⁶ Aö galic gêŋ hoj dinaŋ su, goc aŋela dau sôm têŋ aö, “Yom hoj dindec in yom ŋandô, ma yom ŋayham tu lau hoj sêkêŋ whiŋ-ŋga. Pômdau Anötö naŋ kêŋ in ndê Nalau puc lau propet dôŋ, naŋ kwahic dec kêkin in ndê aŋela bu tôc gêŋ hoj dindec asê têŋ in ndê lau akiŋ. Ma gêŋ dau kêpiŋ bu oc ŋandô sa.”

⁷ Ma Yisu sôm, “Aŋgô! Kêpiŋ su oc wambu wamenj. Asa naŋ kôc yom naŋ Anötö hoc asê gwanaŋ yêc buku dindec, naŋ sa ma daŋga wambu, naŋ oc tap Anötö ndê mwasiŋ atu sa.”

⁸ Aö Jon gaŋgô ma galic gêŋ hoj naŋ gato sip bapia dindec. Ma têŋ ndoc aŋela tôc gêŋ hoj dau asê têŋ aö su, naŋ aö gahu dauŋ gayêc in gahi-ŋga bu wampiŋ in. ⁹ Tigeŋ in sôm têŋ aö, “Kôm bocdinaŋ dom! Pôŋ hamduc têŋ Anötö ma êmpinj in tigeŋ! Aö ŋac akiŋ ŋambwa, gatôm am, ma gatôm

am nem asidôwai lau propet, ma gatôm lau naŋ
daŋga wambu yom hoŋ naŋ yêc buku dindec.”

10 Goc inj sôm têŋ aö, “Ndoc meŋ kêpiŋ. Bocdinaŋ
yom naŋ Anötö hoc asê yêc buku dindec naŋ, siŋ
kwi dom, magoc kêŋ yêc lhu bu lau sêsam. **11** Lau
naŋ sêsap mêtê sac ma mêtê ŋadômbwi dôŋ, naŋ oc
sêkôm sêmbo e Yisu mbu meŋ. Magoc lau naŋ sêsa
lêŋ gitêŋ ma lêŋ dabuŋ, naŋ sêsap si lêŋ ŋayham dau
dôŋ maŋ e Yisu mbu meŋ.”

12 Ma Yisu sôm, “Am ŋô! Kêpiŋ su oc wambu
wamen, ma wakêŋ ŋagêyô ŋayham me sac têŋ lau
hoŋ êŋkuc mêtê naŋ ŋac sêkôm. **13** Namata-ŋga têŋ
gêŋ hoŋ, ma têŋ gêŋ hoŋ ŋambu-ŋga, aö dec gambo.
Aêc, aö gati ŋamata gêŋ hoŋ, ma gati ŋambu gêŋ hoŋ.
Aö gac hu gêŋ hoŋ, ma wandic bata gêŋ hoŋ. **14** Mac
lau naŋ ambo ahê mêtê sac hoŋ, dec tôm mac
angwasiŋ nem ŋakwê ŋawasi sa, naŋ oc atap Anötö
ndê mwasiŋ atu sa. Inj oc kêŋ mac aneŋ ŋandô
yêc A Taŋli-ŋga, ma mac oc asôc malac Jerusalem
wakuc ŋagatam andi. **15** Magoc lau sac oc sêšôc
sêndi dom. Lau mbectoma, lau naŋ sêkôm mêtê
mockaiŋ-ŋga, ŋac naŋ sic ŋamalac ndu, ma lau naŋ
sem akiŋ anötöi gwam, ti lau naŋ sêkôm tasaŋ ma
ŋac naŋ atac whinj mêtê tasaŋ, lau hoŋ dinaŋ oc
gacgeŋ sêmbo awê gitôm giam pôm.

16 “Aö Yisu dec, kakiŋ aneŋ anela bu hoc yom hoŋ
dindec assê têŋ mac, bu andic dulu têŋ Anötö ndê
lau dabuŋ hoŋ. Aö Dawid ndê Nahu, naŋ gambo
gamuŋ inj, ma Dawid ndê Wakuc bocdinaŋ. Ma aö
gatôm Têtênda, tata bêbêc-ŋga naŋ ŋawasi atu.”

17 Njalau Dabuŋ, lu awhê naŋ oc nem Anötö ndê
Domba, naŋ sêsôm bu, “Mweŋ!” Ma am asa naŋ

ŋgô yom didec, naŋ sôm, “Mweŋ!” Am asa naŋ bu yô am, naŋ mweŋ, ma nôm Bu Taŋli-ŋga naŋ am oc kôc sa ŋambwa, ŋaôli mba. ¹⁸ Tigeŋ aö wapuc yom hoŋ naŋ Anötö hoc asê gwanaŋ yêc buku didec, naŋ dôŋ. Namalac daŋ bu ndic têku yom didec ŋa iŋ dau ndê yom, dec Anötö oc kêŋ ŋawapac hoŋ naŋ gato ŋayom sip buku didec, naŋ têŋ iŋ. ¹⁹ Ma ŋamalac daŋ bu kôc yom ŋalhô daŋ su yêc yom naŋ Anötö hoc asê gwanaŋ yêc buku didec, dec Anötö oc seŋ iŋ su bocdinaŋ, ma iŋ oc so gêŋ ŋayham-ŋayham naŋ buku didec tôc asê. Iŋ oc wêkaiŋ ndê mala yêc malac dabuŋ dom, ma neŋ ŋandô yêc A Taŋli-ŋga dom.

²⁰ Iŋ naŋ hoc yom ŋandô asê pi gêŋ hoŋ didec, naŋ sôm, “Yomandô! Kêpiŋ su aö oc wambu waloc.”

Yomandô! Mweŋ Pômdau Yisu!

²¹ Pômdau Yisu ndê mwasiŋ ndi têŋ Anötö ndê lau hoŋ. Yomandô!

**Anötö ndê Yom Lé̃sêm Wakuc
The New Testament in the Bukawa language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Bukawa long Niugini**

copyright © 2000 Lutheran Bible Translators Australia

Language: Bukawa

Translation by: Lutheran Bible Translators Australia

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

545e5ca3-1e95-59e4-8380-93951e023cf7